

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

n -BOYUTLU BİR RİEMANN MANİFOLDUNUN k -BOYUTLU ($k < n-1$) BİR
ALTMAN FOLDU ÜZERİNDEKİ BİRER BOYUNCA $n-k$ TANE BİRİM
NORMAL VEKTÖR ALANLARININ KÜRESEL GÖSTERGELERİNİN
EĞİMLERİ

LKAY ARSLAN

MATEMATİK ANABİLİM DALI

ANKARA

2006

Her hakkı saklıdır.

Prof. Dr. H. Hilmi HACISAL HO LU danı manlı ında, lkay ARSLAN tarafından hazırlanan bu çalı ma 11/07/2006 tarihinde a a ıdaki jüri tarafından oybirli i ile Ankara Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü Matematik Anabilim Dalı'nda “n-Boyutlu Bir Riemann Manifoldunun k-Boyutlu ($k < n-1$) Bir Altmanifoldu Üzerindeki Bir E ri Boyunca n-k Tane Birim Normal Vektör Alanlarının Küresel Göstergelerinin E rilikleri” konulu tezi yüksek lisans tezi olarak kabul edilmi tir.

Ba kan : Prof. Dr. H. Hilmi HACISAL HO LU

Üye : Prof. Dr. Baki KARLI A

Üye : Yrd. Doç. Dr. Nejat EKMEKC

Yukarıdaki sonucu onaylım.

Prof. Dr. Ülkü MEHMETO LU

Enstitü Müdürü

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

n -BOYUTLU RIEMANN MANIFOLDUNUN k -BOYUTLU ($k < n-1$) ALTMAN FOLDU
ÜZERİNDEKİ RIEMANN BOYUNCA $n-k$ TANE RIEMANN NORMAL VEKTÖR ALANLARININ
KÜRESEL GÖSTERGELERİNİN
EĞİMLERİ

İkay ARSLAN

Ankara Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Matematik Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. H. Hilmi HACISALHOĞLU

Bu Yüksek Lisans tezi dört bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölüm giriş kısmına ayrılmıştır.

İkinci bölümde, E^n in $(n-1)$ -boyutlu altmanifoldundaki bir eğri üzerindeki Frenet vektör alanları ve bunların küresel göstergeleri incelenmiştir. $(n-1)$ tane küresel göstergenin her birinin yay uzunlukları, geodezik eğrilikleri, asimptotik eğrilik fonksiyonları ve eğrilik çizgileri incelenmiştir. Yay uzunlukları ve geodezik eğrilikler için genelleme yapılmıştır.

Üçüncü bölümde, n -boyutlu bir Riemann manifoldunun k -boyutlu altmanifoldu özetlenmiştir. Altmanifolda ait tanımlar ve teoremler verilmiştir.

Dördüncü bölümde, n -boyutlu bir Riemann manifoldunun k -boyutlu ($k < n-1$) altmanifoldundaki bir eğri üzerindeki Frenet vektör alanlarının küresel göstergeleri incelenmiştir. k tane küresel göstergenin geodezik eğrilikleri incelenmiştir ve genelleme yapılmıştır.

2006, 70 sayfa

Anahtar Kelimeler: Küresel göstergeler, altmanifoldlar, Riemann manifoldu, normal eğrilik, normal eğrilik vektör alanı, asimptotik doğrultu, eğrilik doğrultular, geodezik eğrilik

ABSTRACT

Master Thesis

ON THE CURVATURES OF THE SPHERICAL INDICATORS OF THE (N-K) UNIT NORMAL VECTOR FIELDS ON A CURVE OF K-DIMENSIONAL SUBMANIFOLD OF AN N-DIMENSIONAL RIEMANNIAN MANIFOLD

Ilkay ARSLAN

Ankara University
Graduate School of Natural and Applied Sciences
Department of Mathematics

Supervisor: Prof. Dr. H. Hilmi HACISALHOĞLU

This thesis consists of four chapters.

First chapter is devoted to the introduction.

In the second chapter, it is studied that Frenet vector fields on a curve of (n-1)-dimensional submanifold in E^n and their spherical indicators. And also it is studied arc lengths, geodesic curvatures, asymptotic curvature functions and line curvatures of each of the (n-1) spherical indicators. It is generalized arc lengths and geodesic curvatures.

In the third chapter, k-dimensional submanifold of n-dimensional Riemannian manifold is summarized. Submanifolds' definitions and theorems are given.

In the fourth chapter, it is studied that spherical indicators of Frenet vector fields on a curve of k-dimensional ($k < n-1$) submanifold in n-dimensional Riemannian manifold. It is examined and generalized geodesic curvatures of k-spherical indicators.

2006, 70 pages

Key Words: Spherical indicators, submanifolds, Riemannian manifold, normal curvature, normal curvature vector field, asymptotic direction, conjugate directions, geodesic curvature

TE EKKÜR

Bu tezin hazırlanmasında de erli zamanını ayıran, her a amasını titizlikle de erlendirip önerileriyle yol gösteren danı man hocam, Sayın Prof. Dr. H. Hilmi HACISAL HO LU (Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi)' na , yardımlarından dolayı Sayın Prof. Dr. Yusuf YAYLI (Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi)' ya ve Doç. Dr. Levent KULA (Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi)' ya te ekkür ederim.

Ikay ARSLAN

Ankara, Temmuz 2006

Ç İNDEK İLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT	ii
TE EK KÜR	iii
S İM GELER D İZ İN	vii
EK İLLER D İZ İN	viii
1.G İR	1
2.(n-1) BOYUTLU B İR H İPERYÜZEY ÜZER İNDEK İ B İR E İR İN İN FRENET VEKTÖR ALANLARININ KÜRESEL GÖSTERGELER	2
2.1 Küresel Göstergelerin Yay Uzunlukları.....	3
2.1.1 (V_1) in yay uzunlu u.....	4
2.1.2 (V_2) nin yay uzunlu u	4
2.1.3 (V_3) ün yay uzunlu u	5
2.1.4 (V_4) ün yay uzunlu u	5
2.1.(n-2) (V_{n-2}) nin yay uzunlu u	5
2.1.(n-1) (V_{n-1}) in yay uzunlu u.....	6
2.2 Küresel Göstergelerin E^n e Göre Geodezik E İllikleri.....	7
2.2.1 (V_1) in E^n e göre geodezik e İllİ İ	8
2.2.2 (V_2) nin E^n e göre geodezik e İllİ İ	9
2.2.3 (V_3) ün E^n e göre geodezik e İllİ İ	11
2.2.4 (V_4) ün E^n e göre geodezik e İllİ İ	13
2.2.(n-1) (V_{n-1}) in E^n e göre geodezik e İllİ İ	15
2.3 Küresel Göstergelerin Birim Hiperküreye (S^{n-1}) Göre Geodezik E İllikleri.....	20
2.3.1 (V_1) in S^{n-1} e göre geodezik e İllİ İ	20
2.3.2 (V_2) nin S^{n-1} e göre geodezik e İllİ İ	21
2.3.3 (V_3) ün S^{n-1} e göre geodezik e İllİ İ	22
2.3.4 (V_4) ün S^{n-1} e göre geodezik e İllİ İ	23

2.3.(n-1) (V_{n-1}) in S^{n-1} e göre geodezik e rili i	24
2.4 Küresel Göstergelerin S^{n-1} e Göre Asimptotik E rilik Fonksiyonları.....	28
2.4.1 (V_1) in asimptotik e rilik fonksiyonu	28
2.4.(n-1) (V_{n-1}) in asimptotik e rilik fonksiyonu.....	29
2.5 Küresel Göstergeler S^{n-1} e Göre E rilik Çizgileri midir?	29
2.6 Küresel Göstergelerin Evolüt ve involütleri.....	30
2.6.1 (V_1) in küresel involütleri.....	31
2.6.2 (V_2) nin küresel involütleri.....	32
2.6.3 (V_3) ün küresel involütleri.....	33
2.6.4 (V_4) ün küresel involütleri.....	33
2.6.(n-3) (V_{n-3}) ün küresel involütleri	34
2.6.(n-2) (V_{n-2}) nin küresel involütleri	34
2.6.(n-1) (V_{n-1}) in küresel involütleri.....	35
3. ALTMAN FOLDLAR.....	36
3.1 Genelle tirilmi Gauss Denklemi.....	36
3.2 Te etsel ve Normal Bile enlerle İgili Özellikler	37
4. k-BOYUTLU ALTMAN FOLD ÜZER NDEK B R E R N N FRENET	
VEKTÖR ALANLARININ KÜRESEL GÖSTERGELER N N	
E R L KLER	43
4.1 Küresel Göstergelerin E^n e Göre Geodezik E rilikleri.....	43
4.1.1 (V_1) in E^n e göre geodezik e rili i	43
4.1.2 (V_2) nin E^n e göre geodezik e rili i.....	45
4.1.3 (V_3) ün E^n e göre geodezik e rili i.....	47
4.1.4 (V_4) ün E^n e göre geodezik e rili i.....	49
4.1.k (V_k) nn E^n e göre geodezik e rili i	51
4.2 Küresel Göstergelerin Birim Hiperküreye Göre Geodezik E rilikleri.....	56
4.2.1 (V_1) in S^k ya göre geodezik e rili i	59
4.2.2 (V_2) nin S^k ya göre geodezik e rili i.....	60

4.2.3 (V_3) ün S^k ya göre geodezik e rili i.....	61
4.2.4 (V_4) ün S^k ya göre geodezik e rili i.....	63
4.2.k (V_k) nın S^k ya göre geodezik e rili i	64
KAYNAKLAR	69
ÖZGEÇM	70

SİMGELER DİZİNİ

E^n	n-boyutlu Riemann manifoldu
k_i	i-yinci e-rişik
V_i	i-yinci Frenet vektör alanı
s_α	yay uzunlu u
S^i	i-boyutlu birim hiperküre
D	E^n in koneksiyonu
\overline{D}	birim hiperkürenin koneksiyonu
k_g	E^n e göre geodezik e-rişik
S	ekil operatörü
γ_g	birim hiperküreye göre geodezik e-rişik
k_a	asimptotik e-rişik fonksiyonu
$\chi(E^n)$	E^n üstünde vektör alanlarının uzayı
$\chi(M)^\perp$	ortogonal tamamlayıcı uzay
V	ikinci temel tensör
B_i	ikinci temel formlar
S_i	i-yinci Weingarten dönü ümü

EKLER DİZİNİ

ekil 2.1 E^n in hiperyüzeyi üzerindeki e ₁ ’nin Frenet vektör alanlarının küresel Göstergeleri	3
ekil 3.1 $D_x Y$ nin te ₁ ’nin te ₂ ’sel ve normal bileşenleri.....	37
ekil 4.1 E^n in k-boyutlu altmanifoldu üzerindeki e ₁ ’nin Frenet vektör alanları ve birim normal vektör alanları.....	43

1. G R

E^n in $(n-1)$ -boyutlu altmanifoldu, E^n in bir hiperyüzeydir. $(n-1)$ -boyutlu hiperyüzey üzerindeki bir e rinin Frenet vektör alanlarının küresel göstergeleri E^n de ve $(n-1)$ boyutlu birim hiperküre (S^{n-1}) üzerinde olurlar. Her bir küresel gösterge için yay uzunlu unun, geodezik e rilinin, küresel involütün, asimptotik e rilik fonksiyonunun ve e rilik çizgisinin bulunması bizi, bütün küresel göstergelerin bu özelliklerini genellemeye götürür.

Riemann metri i E^n de tanımlanabilir. Tanımlanan metrikle n -boyutlu Riemann manifoldu olur. E^n in, k -boyutlu ($k < n-1$) altmanifoldu üzerindeki bir e rinin k -tane Frenet vektör alanlarının küresel göstergeleri yine E^n ve k -boyutlu birim hiperküre (S^k) üzerinde olurlar. k -boyutlu altmanifold alındı nda birim normal vektör alanları $(n-k)$ tanedir. Bu nedenle S^k nın ekil operatörü, S^{n-1} in ekil operatöründen farklıdır.

S^k ya göre küresel göstergelerin geodezik e rilikleri bulunurken genelle tirilmi Gauss denklemi ve ekil operatörü kullanıldı ndan S^{n-1} e göre olanlardan farklı oldu u sonucu do ar.

Bu çalı ma, altmanifold teorisini özetleyen bilgiler verilerek, küresel göstergelerin E^n in hiperyüzeyine ve k -boyutlu altmanifolduna göre özelliklerini incelemeyi ve genelleme yapmayı amaçlamı tır.

2. (n-1)-BOYUTLU B R H PERYÜZEY ÜZER NDEK B R E R N N FRENET VEKTÖR ALANLARININ KÜRESEL GÖSTERGELER

Tanım 2.1 M, E^n in (n-1)-boyutlu altmanifoldu (hiperyüzeyi) olsun ve α e risi $s \in I$ yay parametresi ile verilsin. $\alpha(s)$ noktasındaki i-yinci e rilik $k_i(s)$ ve Frenet (n-1)-ayaklısı $\{V_1(s), V_2(s), \dots, V_{n-1}(s)\}$ olsun.

Bu Frenet vektör alanları paralel öteleme ile küre merkezine ta ındı ında , küre üzerinde olu an e rilere **küresel gösterge e rileri** denir. ($1 \leq i \leq n-1$)

Frenet vektörleri ile türevleri arasındaki ili ki öyledir:

$$V_1'(s) = k_1(s)V_2(s)$$

$$V_i'(s) = -k_{i-1}(s)V_{i-1}(s) + k_i(s)V_{i+1}(s) \quad ; 1 < i < n-1$$

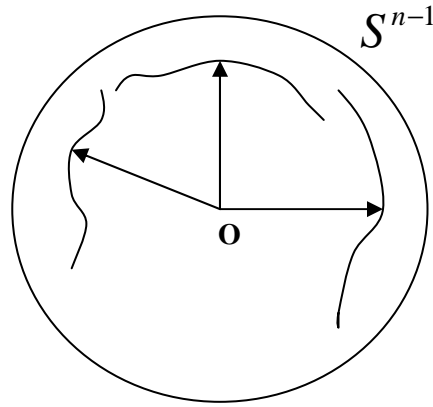
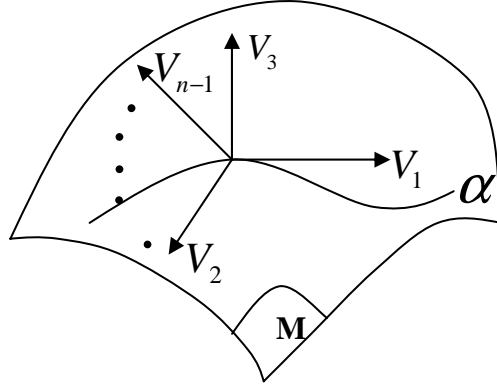
$$V_{n-1}'(s) = -k_{n-2}(s)V_{n-2}(s)$$

Bu e itlikler matris formunda yazılırsa;

$$\begin{array}{l} V_1' \\ V_2' \\ V_3' \\ V_4' \\ \vdots \\ V_{n-2}' \\ V_{n-1}' \end{array} = \begin{array}{cccccccccc} 0 & k_1 & 0 & 0 & 0 & \dots & 0 & 0 & 0 & V_1 \\ -k_1 & 0 & k_2 & 0 & 0 & \dots & 0 & 0 & 0 & V_2 \\ 0 & -k_2 & 0 & k_3 & 0 & \dots & 0 & 0 & 0 & V_3 \\ 0 & 0 & -k_3 & 0 & k_4 & \dots & 0 & 0 & 0 & V_4 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & -k_{n-3} & 0 & k_{n-2} & V_{n-2} \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & 0 & -k_{n-2} & 0 & V_{n-1} \end{array}$$

elde edilir (Hacısaliholu 2000).

Bu e itliklere **Frenet formülleri** denir.

ekil 2.1 E^n in hiperyüzeyi üzerindeki e rinin Frenet vektör alanlarının küresel göstergeleri

2.1 Küresel Göstergelerin Yay Uzunlukları

E^3 de bir α e risinin küresel göstergeleri olan (T),(N),(B) ve (C) e rilerinin yay uzunlukları ve geodezik e rilikleri biliniyor.

α e risini E^n in bir hiperyüzeyinde alalım ve (n-1) tane Frenet vektör alanlarının küresel göstergelerinin yay uzunluklarını ve geodezik e riliklerini hesaplayalım.

Tanım 2.1 Bir α e risi s yay parametresi ile $a \leq s \leq b$ olmak üzere verilsin. α e risinin

yay uzunlu u $s_\alpha = \int_a^b \left\| \frac{d\alpha}{ds} \right\| ds = \int_a^b \|T\| ds$ dir (Hicks 1974).

$a=0, b=s$ olmak üzere yay uzunlukları hesaplanacaktır.

2.1.1 (V_1) in yay uzunlu u

$$\alpha : I \rightarrow S^{n-1}$$

$$s \rightarrow \alpha(s) = V_1(s)$$

eklindeki e ri birinci küresel göstergedir.

$$s_{V_1} = \int_0^s \left\| \frac{dV_1}{ds} \right\| ds$$

$$= \int_0^s \|V_1'\| ds$$

$$= \int_0^s \|k_1 V_2\| ds$$

$$= \int_0^s k_1 ds$$

bulunur.

2.1.2 (V_2) nin yay uzunlu u

$$s_{V_2} = \int_0^s \left\| \frac{dV_2}{ds} \right\| ds$$

$$= \int_0^s \|V_2'\| ds$$

$$= \int_0^s \|-k_1 V_1 + k_2 V_3\| ds$$

$$= \int_0^s \sqrt{k_1^2 + k_2^2} .ds$$

bulunur.

2.1.3 (V_3) ün yay uzunlu u

$$\begin{aligned} s_{V_3} &= \int_0^s \left\| \frac{dV_3}{ds} \right\| ds \\ &= \int_0^s \left\| V_3' \right\| ds \\ &= \int_0^s \left\| -k_2 V_2 + k_3 V_4 \right\| ds \\ &= \int_0^s \sqrt{k_2^2 + k_3^2} .ds \end{aligned}$$

bulunur.

2.1.4 (V_4) ün yay uzunlu u

$$\begin{aligned} s_{V_4} &= \int_0^s \left\| \frac{dV_4}{ds} \right\| ds \\ &= \int_0^s \left\| V_4' \right\| ds \\ &= \int_0^s \left\| -k_3 V_3 + k_4 V_5 \right\| ds \\ &= \int_0^s \sqrt{k_3^2 + k_4^2} .ds \end{aligned}$$

bulunur.

⋮

2.1.(n-2) (V_{n-2}) nin yay uzunlu u

$$s_{V_{n-2}} = \int_0^s \left\| \frac{dV_{n-2}}{ds} \right\| ds$$

$$\begin{aligned}
&= \int_0^s \|V_{n-2}'\| \, ds \\
&= \int_0^s \|-k_{n-3}V_{n-3} + k_{n-2}V_{n-1}\| \, ds \\
&= \int_0^s \sqrt{k_{n-3}^2 + k_{n-2}^2} \, ds \quad \text{bulunur.}
\end{aligned}$$

2.1.(n-1) (V_{n-1}) in yay uzunlu u

$$\begin{aligned}
s_{V_{n-1}} &= \int_0^s \left\| \frac{dV_{n-1}}{ds} \right\| \, ds \\
&= \int_0^s \|V_{n-1}'\| \, ds \\
&= \int_0^s \|-k_{n-2}V_{n-2}\| \, ds \\
&= \int_0^s k_{n-2} \, ds
\end{aligned}$$

bulunur.

Sonuç 2.1 E^n in hiperyüzeyi üzerindeki bir e rinin Frenet vektör alanlarının küresel göstergelerinin yay uzunlukları için genelleme yapılırsa, (V_i) nin yay uzunlu u s_{V_i} olmak üzere;

$i = 1$ için

$$s_{V_1} = \int_0^s k_1 \, ds$$

$$s_{V_i} = \int_0^s \sqrt{k_{i-1}^2 + k_i^2} \, ds \quad ; \quad 2 \leq i \leq n-2$$

$i = n-1$ için

$$s_{V_{n-1}} = \int_0^s k_{n-2} \, ds$$

olur.

spat: Tümevarımla ispatlayalım.

$$i = 2 \text{ için } s_{V_2} = \int_0^s \sqrt{k_1^2 + k_2^2} \cdot ds \text{ do rudur.}$$

$i = p$ için do ru olsun.

$$s_{V_p} = \int_0^s \sqrt{k_{p-1}^2 + k_p^2} \cdot ds$$

olur.

$i = p + 1$ için do ru mudur?

$$s_{V_{p+1}} = \int_0^s \sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2} \cdot ds$$

bulunmalıdır.

$$\begin{aligned} s_{V_{p+1}} &= \int_0^s \left\| \frac{dV_{p+1}}{ds} \right\| ds \\ &= \int_0^s \left\| V_{p+1}' \right\| ds \\ &= \int_0^s \left\| -k_p V_p + k_{p+1} V_{p+2} \right\| ds \\ &= \int_0^s \sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2} \cdot ds \end{aligned}$$

elde edilir ve $i = p + 1$ için de do rudur.

2.2 Küresel Göstergelerin E^n e Göre Geodezik E rilikleri

(n-1) tane küresel göstergenin geodezik e rilikleri, E^n de ve küre üzerinde olu tuklarından birim küreye (S^{n-1}) göre de hesaplanacaktır.

Tanım 2.2 Bir α e risi $s \in I$ yay parametresi ile verilsin. α e risinin birim te et vektörü \bar{T} , E^n nin koneksiyonu D olmak üzere;

$$k_g = \|D_T T\| = \left\| \frac{d^2 \alpha}{ds^2} \right\|$$

ifadesi α nın, $\alpha(s)$ noktasındaki E^n e göre **geodezik e rili idir** (Hacısaliholu 2000).

2.2.1 (V_1) in E^n e göre geodezik e rili i

Tanım 2.2 kullanılarak E^n e göre geodezik e rilik hesaplanacaktır.

(V_1) in yay parametresi s_{V_1} , birim te et vektörü T_{V_1} olsun. (V_1) in E^n deki geodezik e rili i k_{V_1} olmak üzere;

$$k_{V_1} = \|D_{T_{V_1}} T_{V_1}\|$$

dir.

α e risinin yay parametresi s ve birim te et vektörü \vec{V}_1 olmak üzere (V_1) in denklemi

$$\alpha_{V_1}(s_{V_1}) = V_1(s)$$

dir.

Bu denklemde her iki tarafın türevi alalım:

$$\frac{d\alpha_{V_1}}{ds_{V_1}} = \frac{dV_1}{ds_{V_1}}$$

$$\frac{d\alpha_{V_1}}{ds_{V_1}} = \frac{dV_1}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_1}}$$

olur. Her iki tarafın normunu alalım:

$$\left\| \frac{d\alpha_{V_1}}{ds_{V_1}} \right\| = \|V_1'\| \cdot \left| \frac{ds}{ds_{V_1}} \right| \quad ; \quad \left\| \frac{d\alpha_{V_1}}{ds_{V_1}} \right\| = 1$$

olur. Burada Frenet formülü $(V_1' = k_1 \cdot V_2)$ kullanılarak;

$$\frac{ds}{ds_{V_1}} = \frac{1}{k_1}$$

elde edilir.

Bu de er $\frac{d\alpha_{V_1}}{ds_{V_1}} = k_1 V_2 \cdot \frac{ds}{ds_{V_1}}$ e itli inde yerine yazılırsa;

$T_{V_1} = V_2$ bulunur.

$$D_{T_{V_1}} T_{V_1} = \frac{dT_{V_1}}{ds_{V_1}}$$

$$D_{T_{V_1}} T_{V_1} = \frac{dT_{V_1}}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_1}}$$

$$D_{T_{V_1}} T_{V_1} = \frac{dV_2}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_1}}$$

$$D_{T_{V_1}} T_{V_1} = (-k_1 V_1 + k_2 V_3) \cdot \frac{1}{k_1}$$

$$D_{T_{V_1}} T_{V_1} = -V_1 + \frac{k_2}{k_1} V_3$$

olur. Buradan norm alınırsa, (V_1) in E^n e göre geodezik e rili i için;

$$k_{V_1} = \|D_{T_{V_1}} T_{V_1}\| = \sqrt{1^2 + \left(\frac{k_2}{k_1}\right)^2}$$

elde edilir.

2.2.2 (V_2) nin E^n e göre geodezik e rili i

(V_2) nin yay parametresi s_{V_2} , birim te et vektörü T_{V_2} olsun. (V_2) nin E^n deki geodezik e rili i k_{V_2} olmak üzere;

$$k_{V_2} = \|D_{T_{V_2}} T_{V_2}\|$$

dir.

α e risinin yay parametresi s ve birim te et vektörü $\overline{V_2}$ olmak üzere (V_2) nin denklemi

$$\alpha_{V_2}(s_{V_2}) = V_2(s)$$

dir.

Bu denklemde her iki tarafın türevi alalım:

$$\frac{d\alpha_{V_2}}{ds_{V_2}} = \frac{dV_2}{ds_{V_2}}$$

$$\frac{d\alpha_{V_2}}{ds_{V_2}} = \frac{dV_2}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_2}}$$

olur. Her iki tarafın normu alınırsa;

$$\left\| \frac{d\alpha_{V_2}}{ds_{V_2}} \right\| = \left\| V_2' \right\| \cdot \left| \frac{ds}{ds_{V_2}} \right| \quad ; \quad \left\| \frac{d\alpha_{V_2}}{ds_{V_2}} \right\| = 1$$

olur. Burada Frenet formülü $(V_2' = -k_1 \cdot V_1 + k_2 V_3)$ kullanılarak

$$\frac{ds}{ds_{V_2}} = \frac{1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}}$$

elde edilir.

Bu de er $\frac{d\alpha_{V_2}}{ds_{V_2}} = (-k_1 V_1 + k_2 V_3) \cdot \frac{ds}{ds_{V_2}}$ e itli inde yerine yazılırsa;

$$T_{V_2} = -\frac{k_1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} V_1 + \frac{k_2}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} V_3$$

bulunur.

$$D_{T_{V_2}} T_{V_2} = \frac{dT_{V_2}}{ds_{V_2}}$$

$$D_{T_{V_2}} T_{V_2} = \frac{dT_{V_2}}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_2}}$$

$$D_{T_{V_2}} T_{V_2} = \frac{d}{ds} \left(-\frac{k_1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} V_1 + \frac{k_2}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} V_3 \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}}$$

$$-\frac{k_1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} = x, \quad \frac{k_2}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} = y \quad \text{diyelim.}$$

$$\begin{aligned} D_{T_{V_2}} T_{V_2} &= (x'V_1 + y'V_3 + xV_1' + yV_3') \cdot \frac{1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} \\ &= (x'V_1 + y'V_3 + x(k_1V_2) + y(-k_2V_2 + k_3V_4)) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} \\ &= (x'V_1 + (k_1x - k_2y)V_2 + y'V_3 + k_3yV_4) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} \end{aligned}$$

olur. Buradan norm alınırsa

$$k_{V_2} = \|D_{T_{V_2}} T_{V_2}\| = \frac{1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} \cdot \sqrt{(x')^2 + (k_1x - k_2y)^2 + (y')^2 + k_3^2 y^2}$$

elde edilir.

2.2.3 (V_3) ün E^n e göre geodezik e rili i

(V_3) ün yay parametresi s_{V_3} , birim te et vektörü T_{V_3} olsun. (V_3) ün E^n deki geodezik e rili i k_{V_3} olmak üzere;

$$k_{V_3} = \|D_{T_{V_3}} T_{V_3}\|$$

dir.

α e risinin yay parametresi s ve birim te et vektörü $\overline{V_3}$ olmak üzere (V_3) ün denklemini

$$\alpha_{V_3}(s_{V_3}) = V_3(s)$$

dir.

Bu denklemde her iki tarafın türevi alalım:

$$\frac{d\alpha_{V_3}}{ds_{V_3}} = \frac{dV_3}{ds_{V_3}}$$

$$\frac{d\alpha_{V_3}}{ds_{V_3}} = \frac{dV_3}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_3}}$$

olur. Her iki tarafın normu alınırsa;

$$\left\| \frac{d\alpha_{V_3}}{ds_{V_3}} \right\| = \left\| V_3' \right\| \cdot \left| \frac{ds}{ds_{V_3}} \right| \quad ; \quad \left\| \frac{d\alpha_{V_3}}{ds_{V_3}} \right\| = 1$$

olur. Burada Frenet formülü $(V_3' = -k_2 \cdot V_2 + k_3 V_4)$ kullanılarak

$$\frac{ds}{ds_{V_3}} = \frac{1}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}}$$

elde edilir.

Bu de er $\frac{d\alpha_{V_3}}{ds_{V_3}} = (-k_2 V_2 + k_3 V_4) \cdot \frac{ds}{ds_{V_3}}$ e itli inde yerine yazılırsa;

$$T_{V_3} = -\frac{k_2}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} V_2 + \frac{k_3}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} V_4$$

bulunur.

$$D_{T_{V_3}} T_{V_3} = \frac{dT_{V_3}}{ds_{V_3}}$$

$$D_{T_{V_3}} T_{V_3} = \frac{dT_{V_3}}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_3}}$$

$$D_{T_{V_3}} T_{V_3} = \frac{d}{ds} \left(-\frac{k_2}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} V_2 + \frac{k_3}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} V_4 \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}}$$

$$-\frac{k_2}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} = z \quad , \quad \frac{k_3}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} = w \quad \text{diyelim.}$$

$$\begin{aligned}
D_{T_{V_3}} T_{V_3} &= \left(z'V_2 + w'V_4 + zV_2' + wV_4' \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} \\
&= \left(z'V_2 + w'V_4 + z(-k_1V_1 + k_2V_3) + w(-k_3V_3 + k_4V_5) \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} \\
&= \left(-k_1zV_1 + z'V_2 + (k_2z - k_3w)V_3 + w'V_4 + k_4wV_5 \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}}
\end{aligned}$$

olur. Buradan norm alınırsa;

$$k_{V_3} = \|D_{T_{V_3}} T_{V_3}\| = \frac{1}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} \cdot \sqrt{k_1^2 z^2 + (z')^2 + (k_2z - k_3w)^2 + (w')^2 + k_4^2 w^2}$$

elde edilir.

2.2.4 (V_4) ün E^n e göre geodezik e rili i

(V_4) ün yay parametresi s_{V_4} , birim te et vektörü T_{V_4} olsun. (V_4) ün E^n deki geodezik e rili i k_{V_4} olmak üzere;

$$k_{V_4} = \|D_{T_{V_4}} T_{V_4}\|$$

dir.

α e risinin yay parametresi s ve birim te et vektörü $\overline{V_4}$ olmak üzere (V_4) ün denklemi

$$\alpha_{V_4}(s_{V_4}) = V_4(s) \text{ dir.}$$

Bu denklemde her iki tarafın türevi alalım:

$$\begin{aligned}
\frac{d\alpha_{V_4}}{ds_{V_4}} &= \frac{dV_4}{ds_{V_4}} \\
\frac{d\alpha_{V_4}}{ds_{V_4}} &= \frac{dV_4}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_4}}
\end{aligned}$$

olur. Her iki tarafın normu alınırsa;

$$\left\| \frac{d\alpha_{V_4}}{ds_{V_4}} \right\| = \left\| V_4' \right\| \cdot \left| \frac{ds}{ds_{V_4}} \right| \quad ; \quad \left\| \frac{d\alpha_{V_4}}{ds_{V_4}} \right\| = 1$$

olur. Burada Frenet formülü ($V_4' = -k_3 \cdot V_3 + k_4 V_5$) kullanılarak

$$\frac{ds}{ds_{V_4}} = \frac{1}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}}$$

elde edilir.

Bu de er $\frac{d\alpha_{V_4}}{ds_{V_4}} = (-k_3 V_3 + k_4 V_5) \cdot \frac{ds}{ds_{V_4}}$ e itli inde yerine yazılırsa;

$$T_{V_4} = -\frac{k_3}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} V_3 + \frac{k_4}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} V_5$$

bulunur.

$$D_{T_{V_4}} T_{V_4} = \frac{dT_{V_4}}{ds_{V_4}}$$

$$D_{T_{V_4}} T_{V_4} = \frac{dT_{V_4}}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_4}}$$

$$D_{T_{V_4}} T_{V_4} = \frac{d}{ds} \left(-\frac{k_3}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} V_3 + \frac{k_4}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} V_5 \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}}$$

$$-\frac{k_3}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} = f \quad , \quad \frac{k_4}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} = g \quad \text{diyelim.}$$

$$\begin{aligned} D_{T_{V_4}} T_{V_4} &= \left(f V_3 + g V_5 + f V_3' + g V_5' \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} \\ &= \left(f V_3 + g V_5 + f (-k_2 V_2 + k_3 V_4) + g (-k_4 V_4 + k_5 V_6) \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} \\ &= \left(-k_2 f V_2 + f V_3 + (k_3 f - k_4 g) V_4 + g V_5 + k_5 g V_6 \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} \end{aligned}$$

olur. Buradan norm alınır

$$k_{V_4} = \left\| D_{T_{V_4}} T_{V_4} \right\| = \frac{1}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} \cdot \sqrt{k_2^2 f^2 + (f')^2 + (k_3 f - k_4 g)^2 + (g')^2 + k_5^2 g^2}$$

elde edilir.

⋮

2.2.(n-1) (V_{n-1}) in E^n e göre geodezik e rili i

(V_{n-1}) in yay parametresi $s_{V_{n-1}}$, birim te et vektörü $T_{V_{n-1}}$ olsun. (V_{n-1}) in E^n deki geodezik e rili i $k_{V_{n-1}}$ olmak üzere;

$$k_{V_{n-1}} = \left\| D_{T_{V_{n-1}}} T_{V_{n-1}} \right\|$$

dir.

α e risinin yay parametresi s ve birim te et vektörü $\overline{V_{n-1}}$ olmak üzere (V_{n-1}) in denklemi $\alpha_{V_{n-1}}(s_{V_{n-1}}) = V_{n-1}(s)$ dir.

Bu denklemde her iki tarafın türevi alalım:

$$\frac{d\alpha_{V_{n-1}}}{ds_{V_{n-1}}} = \frac{dV_{n-1}}{ds_{V_{n-1}}}$$

$$\frac{d\alpha_{V_{n-1}}}{ds_{V_{n-1}}} = \frac{dV_{n-1}}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_{n-1}}}$$

olur. Her iki tarafın normu alınırsa;

$$\left\| \frac{d\alpha_{V_{n-1}}}{ds_{V_{n-1}}} \right\| = \left\| V_{n-1}' \right\| \cdot \left| \frac{ds}{ds_{V_{n-1}}} \right| \quad ; \quad \left\| \frac{d\alpha_{V_{n-1}}}{ds_{V_{n-1}}} \right\| = 1$$

olur. Burada Frenet formülü ($V_{n-1}' = -k_{n-2} \cdot V_{n-2}$) kullanılarak

$$\frac{ds}{ds_{V_{n-1}}} = \frac{1}{k_{n-2}}$$

elde edilir.

Bu de er $\frac{d\alpha_{V_{n-1}}}{ds_{V_{n-1}}} = (-k_{n-2}V_{n-2}) \cdot \frac{ds}{ds_{V_{n-1}}}$ e itli inde yerine yazılırsa;

$$T_{V_{n-1}} = -V_{n-2}$$

bulunur.

$$D_{T_{V_{n-1}}} T_{V_{n-1}} = \frac{dT_{V_{n-1}}}{ds_{V_{n-1}}}$$

$$D_{T_{V_{n-1}}} T_{V_{n-1}} = \frac{dT_{V_{n-1}}}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_{n-1}}}$$

$$D_{T_{V_{n-1}}} T_{V_{n-1}} = -\frac{dV_{n-2}}{ds} \cdot \frac{1}{k_{n-2}}$$

$$= -(-k_{n-3}V_{n-3} + k_{n-2}V_{n-1}) \cdot \frac{1}{k_{n-2}}$$

$$= \frac{k_{n-3}}{k_{n-2}} V_{n-3} - V_{n-1}$$

olur. Buradan norm alınır

$$k_{V_{n-1}} = \|D_{T_{V_{n-1}}} T_{V_{n-1}}\| = \frac{1}{k_{n-2}} \cdot \sqrt{(k_{n-3})^2 + (k_{n-2})^2}$$

elde edilir.

Sonuç 2.2 E^n in hiperyüzeyi üzerindeki bir e rinin Frenet vektör alanlarının küresel göstergelerinin E^n e göre geodezik e rilikleri için genelleme yapılırsa, (V_j) nin geodezik e rilik i k_{V_j} ile ifade edilirse;

$$\lambda = -\frac{k_{j-1}}{\sqrt{k_{j-1}^2 + k_j^2}} \quad , \quad \ell = \frac{k_j}{\sqrt{k_{j-1}^2 + k_j^2}} \quad \text{olmak üzere,}$$

$j=1$ için

$$k_{V_1} = \sqrt{1^2 + \frac{k_2^2}{k_1^2}}$$

$j=2$ için

$$k_{V_2} = \frac{1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} \cdot \sqrt{(\lambda')^2 + (k_1\lambda - k_2\ell)^2 + (\ell')^2 + k_3^2\ell^2}$$

$3 \leq j \leq n-3$ için

$$k_{V_j} = \frac{1}{\sqrt{k_{j-1}^2 + k_j^2}} \cdot \sqrt{k_{j-2}^2\lambda^2 + \lambda'^2 + (k_{j-1}\lambda - k_j\ell)^2 + \ell'^2 + k_{j+1}^2\ell^2}$$

$j=n-2$ için

$$k_{V_{n-2}} = \frac{1}{\sqrt{k_{n-3}^2 + k_{n-2}^2}} \cdot \sqrt{k_{n-4}^2\lambda^2 + (\lambda')^2 + (k_{n-3}\lambda - k_{n-2}\ell)^2 + (\ell')^2}$$

$j=n-1$ için

$$k_{V_{n-1}} = \frac{1}{k_{n-2}} \cdot \sqrt{(k_{n-3})^2 + (k_{n-2})^2}$$

olur.

spat: $j=3$ için

$$k_{V_3} = \frac{1}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} \cdot \sqrt{k_1^2\lambda^2 + (\lambda')^2 + (k_2\lambda - k_3\ell)^2 + (\ell')^2 + k_4^2\ell^2}$$

do rudur.

$j=p$ için do ru olsun.

$$k_{V_p} = \frac{1}{\sqrt{k_{p-1}^2 + k_p^2}} \cdot \sqrt{k_{p-2}^2 \lambda^2 + \lambda'^2 + (k_{p-1} \lambda - k_p \ell)^2 + \ell'^2 + k_{p+1}^2 \ell^2}$$

olur.

$j = p+1$ için do ru mudur?

$$k_{V_{p+1}} = \frac{1}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} \cdot \sqrt{k_{p-1}^2 \lambda^2 + \lambda'^2 + (k_p \lambda - k_{p+1} \ell)^2 + \ell'^2 + k_{p+2}^2 \ell^2}$$

bulunmalıdır.

(V_{p+1}) in yay parametresi $s_{V_{p+1}}$, birim te et vektörü $T_{V_{p+1}}$ olsun. (V_{p+1}) in E^n deki geodezik e rili i $k_{V_{p+1}}$ olmak üzere;

$$k_{V_{p+1}} = \left\| D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} \right\|$$

dir.

α e risinin yay parametresi s ve birim te et vektörü $\overline{V_{p+1}}$ olmak üzere (V_{p+1}) in denklemleri $\alpha_{V_{p+1}}(s_{V_{p+1}}) = V_{p+1}(s)$ dir.

Bu denklemlerde her iki tarafın türevi alalım:

$$\frac{d\alpha_{V_{p+1}}}{ds_{V_{p+1}}} = \frac{dV_{p+1}}{ds_{V_{p+1}}}$$

$$\frac{d\alpha_{V_{p+1}}}{ds_{V_{p+1}}} = \frac{dV_{p+1}}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_{p+1}}}$$

olur. Her iki tarafın normu alınırsa;

$$\left\| \frac{d\alpha_{V_{p+1}}}{ds_{V_{p+1}}} \right\| = \left\| V_{p+1}' \right\| \cdot \left| \frac{ds}{ds_{V_{p+1}}} \right| \quad ; \quad \left\| \frac{d\alpha_{V_{p+1}}}{ds_{V_{p+1}}} \right\| = 1$$

olur. Burada Frenet formülü $(V_{p+1}' = -k_p \cdot V_p + k_{p+1} V_{p+2})$ kullanılarak

$$\frac{ds}{ds_{V_{p+1}}} = \frac{1}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}}$$

elde edilir.

Bu de er $\frac{d\alpha_{V_{p+1}}}{ds_{V_{p+1}}} = (-k_p V_p + k_{p+1} V_{p+2}) \cdot \frac{ds}{ds_{V_{p+1}}}$ e itli inde yerine yazılırsa;

$$T_{V_{p+1}} = -\frac{k_p}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} V_p + \frac{k_{p+1}}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} V_{p+2}$$

bulunur.

$$D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} = \frac{dT_{V_{p+1}}}{ds_{V_{p+1}}}$$

$$D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} = \frac{dT_{V_{p+1}}}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_{p+1}}}$$

$$D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} = \frac{d}{ds} \left(-\frac{k_p}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} V_p + \frac{k_{p+1}}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} V_{p+2} \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}}$$

$$-\frac{k_p}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} = \lambda, \quad \frac{k_{p+1}}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} = \ell \quad \text{olmak üzere}$$

$$\begin{aligned} D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} &= \left(\lambda' V_p + \ell' V_{p+2} + \lambda V_p' + \ell V_{p+2}' \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} \\ &= \left(\lambda' V_p + \ell' V_{p+2} + \lambda (-k_{p-1} V_{p-1} + k_p V_{p+1}) + \ell (-k_{p+1} V_{p+1} + k_{p+2} V_{p+3}) \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} \\ &= \left(-k_{p-1} \lambda V_{p-1} + \lambda' V_p + (k_p \lambda - k_{p+1} \ell) V_{p+1} + \ell' V_{p+2} + k_{p+2} \ell V_{p+3} \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} \end{aligned}$$

olur. Buradan norm alınır

$$k_{V_{p+1}} = \left\| D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} \right\| = \frac{1}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} \cdot \sqrt{k_{p-1}^2 \lambda^2 + (\lambda')^2 + (k_p \lambda - k_{p+1} \ell)^2 + (\ell')^2 + k_{p+2}^2 \ell^2}$$

elde edilir ve $j = p+1$ için de do rudur.

2.3 Küresel Göstergelerin Birim Hiperküreye (S^{n-1}) Göre Geodezik E rilikleri

S^{n-1} hiperküresine göre geodezik e rilikler hesaplanırken Gauss denklemi kullanılacaktır.

E^n deki koneksiyon D , S^{n-1} deki koneksiyon \bar{D} , S^{n-1} in birim normal vektör alanı N ve S^{n-1} in ekil operatörü S olmak üzere $\forall X, Y \in \mathcal{X}(S^{n-1})$ için Gauss denklemi;

$$\bar{D}_X Y = D_X Y + \langle S(X), Y \rangle N$$

dir (Hacısaliholu 2000).

Burada birim hiperkürenin ekil operatörü;

$$S = \frac{1}{r} \cdot I_{n-1} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 1 & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 1 \end{pmatrix}_{(n-1) \times (n-1)}$$

dir.

(V_i) nin küresel göstergesinin birim te et vektör alanı \bar{T}_{V_i} olmak üzere, (V_i) nin S^{n-1} e göre geodezik e rilisine γ_{V_i} denirse;

$$\gamma_{V_i} = \left\| \bar{D}_{T_{V_i}} T_{V_i} \right\|, \quad 1 \leq i \leq n-1$$

olacaktır.

2.3.1 (V_1) in S^{n-1} e göre geodezik e rilisi

(V_1) in birim hiperküreye göre geodezik e rilisi γ_{V_1} olmak üzere $\gamma_{V_1} = \left\| \bar{D}_{T_{V_1}} T_{V_1} \right\|$ dir.

$\bar{D}_{T_{V_1}} T_{V_1} = D_{T_{V_1}} T_{V_1} + \langle S(T_{V_1}), T_{V_1} \rangle V_1$ ifadesinin normu (V_1) in S^{n-1} e göre geodezik e rilidir.

Burada $S(T_{V_1}) = S \cdot T_{V_1} = I_{n-1} \cdot T_{V_1} = T_{V_1}$ olur.

$$\begin{aligned}
\overline{D}_{T_{V_1}} T_{V_1} &= D_{T_{V_1}} T_{V_1} + \langle S(T_{V_1}), T_{V_1} \rangle V_1 \\
&= D_{T_{V_1}} T_{V_1} + \underbrace{\langle T_{V_1}, T_{V_1} \rangle}_1 V_1 \\
&= D_{T_{V_1}} T_{V_1} + V_1
\end{aligned}$$

olur. E^n e göre bulunan $D_{T_{V_1}} T_{V_1}$ yerine yazılırsa;

$$\begin{aligned}
\overline{D}_{T_{V_1}} T_{V_1} &= -V_1 + \frac{k_2}{k_1} V_3 + V_1 \\
&= \frac{k_2}{k_1} V_3
\end{aligned}$$

bulunur ve norm alınırsa;

$$\gamma_{V_1} = \left\| \overline{D}_{T_{V_1}} T_{V_1} \right\| = \frac{k_2}{k_1}$$

elde edilir.

2.3.2 (V_2) nin S^{n-1} e göre geodezik e rili i

(V_2) nin birim hiperküreye göre geodezik e rili i γ_{V_2} olmak üzere $\gamma_{V_2} = \left\| \overline{D}_{T_{V_2}} T_{V_2} \right\|$ dir.

$\overline{D}_{T_{V_2}} T_{V_2} = D_{T_{V_2}} T_{V_2} + \langle S(T_{V_2}), T_{V_2} \rangle V_2$ ifadesinin normu (V_2) nin S^{n-1} e göre geodezik e rili idir.

Burada $S(T_{V_2}) = S \cdot T_{V_2} = I_{n-1} \cdot T_{V_2} = T_{V_2}$ olur.

$$\begin{aligned}
\overline{D}_{T_{V_2}} T_{V_2} &= D_{T_{V_2}} T_{V_2} + \langle S(T_{V_2}), T_{V_2} \rangle V_2 \\
&= D_{T_{V_2}} T_{V_2} + \underbrace{\langle T_{V_2}, T_{V_2} \rangle}_1 V_2 \\
&= D_{T_{V_2}} T_{V_2} + V_2
\end{aligned}$$

olur. E^n e göre bulunan $D_{T_{V_2}} T_{V_2}$ yerine yazılırsa;

$$x = -\frac{k_1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}}, \quad y = \frac{k_2}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}}$$

$$\begin{aligned} \overline{D}_{T_{V_2}} T_{V_2} &= \frac{1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} \cdot (x'V_1 + (k_1x - k_2y)V_2 + y'V_3 + k_3yV_4) + V_2 \\ &= \frac{x'}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} V_1 + \frac{k_1x - k_2y}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} + 1 V_2 + \frac{y'}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} V_3 + \frac{k_3y}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} V_4 \end{aligned}$$

bulunur ve norm alınırsa;

$$\begin{aligned} \gamma_{V_2} &= \left\| \overline{D}_{T_{V_2}} T_{V_2} \right\| \\ &= \sqrt{\frac{x'^2 + y'^2 + k_3^2 y^2}{k_1^2 + k_2^2} + \frac{k_1x - k_2y}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} + 1}^2 \end{aligned}$$

elde edilir.

2.3.3 (V_3) ün S^{n-1} e göre geodezik e rili i

(V_3) ün birim hiperküreye göre geodezik e rili i γ_{V_3} olmak üzere $\gamma_{V_3} = \left\| \overline{D}_{T_{V_3}} T_{V_3} \right\|$ dir.

$\overline{D}_{T_{V_3}} T_{V_3} = D_{T_{V_3}} T_{V_3} + \langle S(T_{V_3}), T_{V_3} \rangle V_3$ ifadesinin normu (V_3) ün S^{n-1} e göre geodezik e rili idir.

Burada $S(T_{V_3}) = S \cdot T_{V_3} = I_{n-1} \cdot T_{V_3} = T_{V_3}$ olur.

$$\begin{aligned} \overline{D}_{T_{V_3}} T_{V_3} &= D_{T_{V_3}} T_{V_3} + \langle S(T_{V_3}), T_{V_3} \rangle V_3 \\ &= D_{T_{V_3}} T_{V_3} + \underbrace{\langle T_{V_3}, T_{V_3} \rangle}_1 V_3 \\ &= D_{T_{V_3}} T_{V_3} + V_3 \end{aligned}$$

olur. E^n e göre bulunan $D_{T_{V_3}} T_{V_3}$ yerine yazılırsa;

$$z = -\frac{k_2}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}}, \quad w = \frac{k_3}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}}$$

$$\overline{D}_{T_{V_3}} T_{V_3} = \frac{1}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} \cdot (-k_1 z V_1 + z' V_2 + (k_2 z - k_3 w) V_3 + w' V_4 + k_4 w V_5) + V_3$$

$$= -\frac{k_1 z}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} V_1 + \frac{z'}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} V_2 + \frac{k_2 z - k_3 w}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} + 1 V_3 + \frac{w'}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} V_4 + \frac{k_4 w}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} V_5$$

bulunur ve norm alınırsa;

$$\gamma_{V_3} = \left\| \overline{D}_{T_{V_3}} T_{V_3} \right\|$$

$$= \sqrt{\frac{k_1^2 z^2 + z'^2 + w'^2 + k_4^2 w^2}{k_2^2 + k_3^2} + \frac{k_2 z - k_3 w}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} + 1}^2$$

elde edilir.

2.3.4 (V_4) ün S^{n-1} e göre geodezik e rili i

(V_4) ün birim hiperküreye göre geodezik e rili i γ_{V_4} olmak üzere $\gamma_{V_4} = \left\| \overline{D}_{T_{V_4}} T_{V_4} \right\|$ dir.

$\overline{D}_{T_{V_4}} T_{V_4} = D_{T_{V_4}} T_{V_4} + \langle S(T_{V_4}), T_{V_4} \rangle V_4$ ifadesinin normu (V_4) ün S^{n-1} e göre geodezik e rili idir.

Burada $S(T_{V_4}) = S \cdot T_{V_4} = I_{n-1} \cdot T_{V_4} = T_{V_4}$ olur.

$$\begin{aligned} \overline{D}_{T_{V_4}} T_{V_4} &= D_{T_{V_4}} T_{V_4} + \langle S(T_{V_4}), T_{V_4} \rangle V_4 \\ &= D_{T_{V_4}} T_{V_4} + \underbrace{\langle T_{V_4}, T_{V_4} \rangle}_1 V_4 \\ &= D_{T_{V_4}} T_{V_4} + V_4 \end{aligned}$$

olur. E^n e göre bulunan $D_{T_{V_4}} T_{V_4}$ yerine yazılırsa;

$$f = -\frac{k_3}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}}, \quad g = \frac{k_4}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}}$$

$$\bar{D}_{T_{V_4}} T_{V_4} = \frac{1}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} \cdot (-k_2 f V_2 + f V_3 + (k_3 f - k_4 g) V_4 + g' V_5 + k_5 g V_6) + V_4$$

$$= -\frac{k_2 f}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} V_2 + \frac{f'}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} V_3 + \frac{k_3 f - k_4 g}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} + 1 V_4 + \frac{g'}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} V_5 + \frac{k_5 g}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} V_6$$

bulunur ve norm alınırsa;

$$\begin{aligned} \gamma_{V_4} &= \left\| \bar{D}_{T_{V_4}} T_{V_4} \right\| \\ &= \sqrt{\frac{k_2^2 f^2 + f'^2 + g'^2 + k_5^2 g^2}{k_3^2 + k_4^2} + \frac{k_3 f - k_4 g}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} + 1} \end{aligned}$$

elde edilir.

⋮

2.3.(n-1) (V_{n-1}) in S^{n-1} e göre geodezik e rili i

(V_{n-1}) in birim hiperküreye göre geodezik e rili i $\gamma_{V_{n-1}}$ olmak üzere $\gamma_{V_{n-1}} = \left\| \bar{D}_{T_{V_{n-1}}} T_{V_{n-1}} \right\|$

dir.

$\bar{D}_{T_{V_{n-1}}} T_{V_{n-1}} = D_{T_{V_{n-1}}} T_{V_{n-1}} + \langle S(T_{V_{n-1}}), T_{V_{n-1}} \rangle V_{n-1}$ ifadesinin normu (V_{n-1}) in S^{n-1} e göre geodezik e rili idir.

Burada $S(T_{V_{n-1}}) = S \cdot T_{V_{n-1}} = I_{n-1} \cdot T_{V_{n-1}} = T_{V_{n-1}}$ olur.

$$\bar{D}_{T_{V_{n-1}}} T_{V_{n-1}} = D_{T_{V_{n-1}}} T_{V_{n-1}} + \langle S(T_{V_{n-1}}), T_{V_{n-1}} \rangle V_{n-1}$$

$$\begin{aligned}
&= D_{T_{V_{n-1}}} T_{V_{n-1}} + \underbrace{\langle T_{V_{n-1}}, T_{V_{n-1}} \rangle}_1 V_{n-1} \\
&= D_{T_{V_{n-1}}} T_{V_{n-1}} + V_{n-1}
\end{aligned}$$

olur. E^n e göre bulunan $D_{T_{V_{n-1}}} T_{V_{n-1}}$ yerine yazılırsa;

$$\begin{aligned}
\overline{D}_{T_{V_{n-1}}} T_{V_{n-1}} &= \frac{k_{n-3}}{k_{n-2}} V_{n-3} - V_{n-1} + V_{n-1} \\
&= \frac{k_{n-3}}{k_{n-2}} V_{n-3}
\end{aligned}$$

bulunur ve norm alınırsa;

$$\gamma_{V_{n-1}} = \left\| \overline{D}_{T_{V_{n-1}}} T_{V_{n-1}} \right\| = \frac{k_{n-3}}{k_{n-2}}$$

elde edilir.

Sonuç 2.3 E^n in hiperyüzeyi üzerindeki bir e rinin Frenet vektör alanlarının küresel göstergelerinin S^{n-1} e göre geodezik e rilikleri için genelleme yapılırsa, (V_j) nin geodezik e rili i γ_{V_j} ile ifade edilirse;

$$\lambda = -\frac{k_{j-1}}{\sqrt{k_{j-1}^2 + k_j^2}}, \quad \ell = \frac{k_j}{\sqrt{k_{j-1}^2 + k_j^2}} \text{ olmak üzere}$$

$j = 1$ için

$$\gamma_{V_1} = \frac{k_2}{k_1}$$

$j = 2$ için

$$\gamma_{V_2} = \sqrt{\frac{\lambda'^2 + \ell'^2 + k_3^2 \ell^2}{k_1^2 + k_2^2} + \frac{k_1 \lambda - k_2 \ell}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} + 1}$$

$3 \leq j \leq n-3$ için

$$\gamma_{V_j} = \sqrt{\frac{k_{j-2}^2 \lambda^2 + \lambda'^2 + \ell'^2 + k_{j+1}^2 \ell^2}{k_{j-1}^2 + k_j^2} + \frac{k_{j-1} \lambda - k_j \ell}{\sqrt{k_{j-1}^2 + k_j^2}} + 1}^2$$

$j = n-2$ için

$$\gamma_{V_{n-2}} = \sqrt{\frac{k_{n-4}^2 \lambda^2 + \lambda'^2 + \ell'^2}{k_{n-3}^2 + k_{n-2}^2} + \frac{k_{n-3} \lambda - k_{n-2} \ell}{\sqrt{k_{n-3}^2 + k_{n-2}^2}} + 1}^2$$

$j = n-1$ için

$$\gamma_{V_{n-1}} = \frac{k_{n-3}}{k_{n-2}}$$

olur.

spat: $j = 3$ için

$$\gamma_{V_3} = \sqrt{\frac{k_1^2 \lambda^2 + \lambda'^2 + \ell'^2 + k_4^2 \ell^2}{k_2^2 + k_3^2} + \frac{k_2 \lambda - k_3 \ell}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} + 1}^2$$

do rudur.

$j = p$ için do ru olsun.

$$\gamma_{V_p} = \sqrt{\frac{k_{p-2}^2 \lambda^2 + \lambda'^2 + \ell'^2 + k_{p+1}^2 \ell^2}{k_{p-1}^2 + k_p^2} + \frac{k_{p-1} \lambda - k_p \ell}{\sqrt{k_{p-1}^2 + k_p^2}} + 1}^2$$

olur.

$j = p+1$ için do ru mudur?

$$\gamma_{V_{p+1}} = \sqrt{\frac{k_{p-1}^2 \lambda^2 + \lambda'^2 + \ell'^2 + k_{p+2}^2 \ell^2}{k_p^2 + k_{p+1}^2} + \frac{k_p \lambda - k_{p+1} \ell}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} + 1}^2$$

bulunmalıdır.

(V_{p+1}) in birim hiperküreye göre geodezik e rili i $\gamma_{V_{p+1}}$ olmak üzere $\gamma_{V_{p+1}} = \left\| \overline{D}_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} \right\|$ dir.

$\overline{D}_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} = D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} + \langle S(T_{V_{p+1}}), T_{V_{p+1}} \rangle V_{p+1}$ ifadesinin normu (V_{p+1}) in S^{n-1} e göre geodezik e rili idir.

Burada $S(T_{V_{p+1}}) = S \cdot T_{V_{p+1}} = I_{n-1} \cdot T_{V_{p+1}} = T_{V_{p+1}}$ olur.

$$\begin{aligned} \overline{D}_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} &= D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} + \langle S(T_{V_{p+1}}), T_{V_{p+1}} \rangle V_{p+1} \\ &= D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} + \underbrace{\langle T_{V_{p+1}}, T_{V_{p+1}} \rangle}_1 V_{p+1} \\ &= D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} + V_{p+1} \end{aligned}$$

olur. E^n e göre bulunan $D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}}$ yerine yazılırsa;

$$\lambda = -\frac{k_p}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}}, \quad \ell = \frac{k_{p+1}}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}}$$

$$\begin{aligned} \overline{D}_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} &= \frac{1}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} \cdot \left(-k_{p-1} \lambda V_{p-1} + \lambda' V_p + (k_p \lambda - k_{p+1} \ell) V_{p+1} + \ell' V_{p+2} + k_{p+2} \ell V_{p+3} \right) \\ &\quad + V_{p+1} \\ &= -\frac{k_{p-1} \lambda}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} V_{p-1} + \frac{\lambda'}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} V_p + \frac{k_p \lambda - k_{p+1} \ell}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} + 1 V_{p+1} \\ &\quad + \frac{\ell'}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} V_{p+2} + \frac{k_{p+2} \ell}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} V_{p+3} \end{aligned}$$

bulunur ve norm alınır;

$$\begin{aligned} \gamma_{V_{p+1}} &= \left\| \overline{D}_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} \right\| \\ &= \sqrt{\frac{k_{p-1}^2 \lambda^2 + \lambda'^2 + \ell'^2 + k_{p+2}^2 \ell^2}{k_p^2 + k_{p+1}^2} + \frac{k_p \lambda - k_{p+1} \ell}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} + 1} \end{aligned}$$

elde edilir ve $j = p+1$ için de do rudur.

2.4 Küresel Göstergelerin S^{n-1} e Göre Asimptotik E rilik Fonksiyonları

Tanım 2.4 M bir hiperyüzey olsun.M'nin ekil operatörü S ve M üzerindeki bir α e risinin te et vektör alanı \overline{T} olmak üzere;

$$\langle S(T), T \rangle = 0$$

diferensiyel denkleminin çözüm e risine **asimptotik e ri** denir (Hacısalıho lu 2000).

$k_a = \langle S(T), T \rangle \neq 0$ ise bu de ere α e risinin **asimptotik e rilik fonksiyonu** denir.

2.4.1 (V_1) in asimptotik e rilik fonksiyonu

Tanım 2.4 kullanılarak (V_1) in asimptotik e rilik fonksiyonu S^{n-1} e göre bulunacaktır.

(V_1) in birim vektör alanı \overline{T}_{V_1} ve hiperkürenin(S^{n-1}) ekil operatörü $S=I_{n-1}$ olmak üzere

(V_1) in asimptotik e rilik fonksiyonuna $k_{a_{V_1}}$ denirse; $k_{a_{V_1}} = \langle S(T_{V_1}), T_{V_1} \rangle$ olacaktır.

$$k_{a_{V_1}} = \langle S(T_{V_1}), T_{V_1} \rangle$$

$$= \langle T_{V_1}, T_{V_1} \rangle$$

$$= 1$$

dir.

⋮

2.4.(n-1) (V_{n-1}) in asimptotik e rilik fonksiyonu

(V_{n-1}) in asimptotik e rilik fonksiyonuna $k_{a_{V_{n-1}}}$ denirse; $k_{a_{V_{n-1}}} = \langle S(T_{V_{n-1}}), T_{V_{n-1}} \rangle$ olacaktır.

$$\begin{aligned} k_{a_{V_{n-1}}} &= \langle S(T_{V_{n-1}}), T_{V_{n-1}} \rangle \\ &= \langle T_{V_{n-1}}, T_{V_{n-1}} \rangle \\ &= 1 \quad \text{dir.} \end{aligned}$$

Sonuç 2.4 E^n in altmanifoldu olan $(n-1)$ -boyutlu birim hiperküre üzerindeki bütün küresel göstergelerin asimptotik e rilik fonksiyonları 1'dir ve küresel göstergeler asimptotik e ri degildirler.

2.5 Küresel Göstergeler S^{n-1} e Göre E rilik Çizgileri midir?

Tanım 2.5 E^n de bir hiperyüzey M ve M üzerinde bir e ri α olsun. α e risinin te et vektör alanı \bar{T} ve hiperyüzeyin ekil operatörü S olmak üzere; e er \bar{T} , α e risi boyunca S 'nin karakteristik vektörlerine kar ılıklı geliyorsa α e risine M üzerinde **e rilik çizgisi** denir (Hacısalıho lu 2000).

Bu tanıma göre S^{n-1} üzerinde öyle e riler vardır ki; bu e rilerin te et vektör alanları e rinin her noktasında S 'nin karakteristik vektörleridir.

O halde $S(T) = \lambda T$ olacak ekilde $T \in \chi(S^{n-1})$ aranyor demektir.

$$\forall T \in \chi(S^{n-1}) \text{ için } S(T) = I_{n-1} \cdot T = T \text{ dir. } (\lambda = 1)$$

Buradan görülüyor ki birim hiperküre üzerinde yatan her e ri e rilik çizgisidir.

Sonuç 2.5 E^n in altmanifoldu olan $(n-1)$ -boyutlu birim hiperküre üzerindeki bütün küresel göstergeler e rilik çizgisidir.

2.6 Küresel Göstergelerin Evolüt ve involütleri

Tanım 2.6.1 $M, N \subset E^n$ de iki e ri olsun. M ve N sırasıyla, (I, α) ve (I, β) koordinat kom ulukları ile verilsin. $\alpha(s), \beta(s)$ noktalarında M ve N e rilerinin Frenet r-ayaklıları sırasıyla, $\{V_1(s), V_2(s), \dots, V_r(s)\}$ ve $\{V_1^*(s), V_2^*(s), \dots, V_r^*(s)\}$ olmak üzere; $\langle V_1(s), V_1^*(s) \rangle = 0$ ise N e risine M e risinin **involütü**, M e risine de N e risinin **evolütü** denir (Hacısaliholu 2000).

Tanım 2.6.2 Bir e rinin te etlerine dik olan yörüngeye o e rinin bir **involütü** denir.

Teorem 2.6.1 E^3 de bir α e risinin te etler göstergesi ve binormaller göstergesi, sabit pol e risinin iki tane küresel involütüdür.

spat: (T), (B) ve (C) nin te etlerinin dik olduklarını gösterece iz.

$$\frac{dC}{ds} = C' = (\sin \Phi)'T + (\cos \Phi)'B$$

$$\frac{dT}{ds} = T' = k_1 N$$

$$\frac{dB}{ds} = B' = -k_2 N$$

oldu una göre;

$$\left\langle \frac{dC}{ds}, \frac{dT}{ds} \right\rangle = 0 \text{ ve } \left\langle \frac{dC}{ds}, \frac{dB}{ds} \right\rangle = 0 \text{ dır.}$$

Burada küresel involüt ili kisi E^n in, $(n-1)$ -boyutlu bir M altmanifoldunda incelenecektir.

M altmanifoldu üzerindeki bir e rinin Frenet $(n-1)$ -ayaklısı $\{V_1(s), V_2(s), \dots, V_{n-1}(s)\}$ olmak üzere; bu vektörlerin e ri boyunca türevleri ile aralarındaki ili ki öyledir:

$$V_1' = k_1 V_2$$

$$V_2' = -k_1 V_1 + k_2 V_3$$

$$V_3' = -k_2 V_2 + k_3 V_4$$

$$\begin{aligned} V_4' &= -k_3V_3 + k_4V_5 \\ \vdots & \quad \quad \quad \vdots \\ \vdots & \quad \quad \quad \vdots \end{aligned}$$

$$V_{n-3}' = -k_{n-4}V_{n-4} + k_{n-3}V_{n-2}$$

$$V_{n-2}' = -k_{n-3}V_{n-3} + k_{n-2}V_{n-1}$$

$$V_{n-1}' = -k_{n-2}V_{n-2}$$

2.6.1 (V_1) in küresel involütleri

$$\begin{aligned} \langle V_1', V_2' \rangle &= \langle k_1V_2, -k_1V_1 + k_2V_3 \rangle \\ &= \langle k_1V_2, -k_1V_1 \rangle + \langle k_1V_2, k_2V_3 \rangle \\ &= -k_1^2 \underbrace{\langle V_2, V_1 \rangle}_0 + k_1k_2 \underbrace{\langle V_2, V_3 \rangle}_0 \\ &= 0 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \langle V_1', V_3' \rangle &= \langle k_1V_2, -k_2V_2 + k_3V_4 \rangle \\ &= \langle k_1V_2, -k_2V_2 \rangle + \langle k_1V_2, k_3V_4 \rangle \\ &= -k_1k_2 \underbrace{\langle V_2, V_2 \rangle}_1 + k_1k_3 \underbrace{\langle V_2, V_4 \rangle}_0 \\ &= -k_1k_2 \\ &\neq 0 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \langle V_1', V_4' \rangle &= \langle k_1V_2, -k_3V_3 + k_4V_5 \rangle \\ &= \langle k_1V_2, -k_3V_3 \rangle + \langle k_1V_2, k_4V_5 \rangle \\ &= -k_1k_3 \underbrace{\langle V_2, V_3 \rangle}_0 + k_1k_4 \underbrace{\langle V_2, V_5 \rangle}_0 \\ &= 0 \end{aligned}$$

Ve bu şekilde devam edilirse;

⋮

$$\langle V_1', V_{n-3}' \rangle = 0$$

$$\langle V_1', V_{n-2}' \rangle = 0$$

$$\langle V'_1, V'_{n-1} \rangle = 0$$

elde edilir.

Görülüyor ki (V_3) hariç diğer küresel göstergeler, (V_1) in $(n-3)$ tane küresel involütüdür.

2.6.2 (V_2) nin küresel involütleri

$$\langle V'_2, V'_1 \rangle = \langle -k_1 V_1 + k_2 V_3, k_1 V_2 \rangle$$

$$= 0$$

$$\langle V'_2, V'_3 \rangle = \langle -k_1 V_1 + k_2 V_3, -k_2 V_2 + k_3 V_4 \rangle$$

$$= 0$$

$$\langle V'_2, V'_4 \rangle = \langle -k_1 V_1 + k_2 V_3, -k_3 V_3 + k_4 V_5 \rangle$$

$$= -k_2 k_3$$

$$\neq 0$$

Ve bu şekilde devam edilirse;

⋮

$$\langle V'_2, V'_{n-3} \rangle = 0$$

$$\langle V'_2, V'_{n-2} \rangle = 0$$

$$\langle V'_2, V'_{n-1} \rangle = 0$$

elde edilir.

Görülüyor ki (V_4) hariç diğer küresel göstergeler, (V_2) nin $(n-3)$ tane küresel involütüdür.

2.6.3 (V_3) ün küresel involütleri

$$\begin{aligned}\langle V_3', V_1' \rangle &= \langle -k_2 V_2 + k_3 V_4, k_1 V_2 \rangle \\ &= -k_2 k_1 \\ &\neq 0\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\langle V_3', V_2' \rangle &= \langle -k_2 V_2 + k_3 V_4, -k_1 V_1 + k_2 V_3 \rangle \\ &= 0\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\langle V_3', V_4' \rangle &= \langle -k_2 V_2 + k_3 V_4, -k_3 V_3 + k_4 V_5 \rangle \\ &= 0\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\langle V_3', V_5' \rangle &= \langle -k_2 V_2 + k_3 V_4, -k_4 V_4 + k_5 V_6 \rangle \\ &\neq 0\end{aligned}$$

$$\langle V_3', V_6' \rangle = 0$$

Ve bu şekilde devam edilirse;

⋮

$$\langle V_3', V_{n-3}' \rangle = 0$$

$$\langle V_3', V_{n-2}' \rangle = 0$$

$$\langle V_3', V_{n-1}' \rangle = 0$$

elde edilir.

Görülüyor ki (V_1) ve (V_5) hariç diğer küresel göstergeler, (V_3) ün (n-4) tane küresel involütüdür.

2.6.4 (V_4) ün küresel involütleri

$$\langle V_4', V_1' \rangle = 0$$

$$\langle V_4', V_2' \rangle \neq 0$$

$$\langle V_4', V_3' \rangle = 0$$

$$\langle V_4', V_5' \rangle = 0$$

$$\langle V_4', V_6 \rangle \neq 0$$

⋮

$$\langle V_4', V_{n-3}' \rangle = 0$$

$$\langle V_4', V_{n-2}' \rangle = 0$$

$$\langle V_4', V_{n-1}' \rangle = 0$$

Görülüyor ki (V_2) ve (V_6) hariç diğer küresel göstergeler, (V_4) ün $(n-4)$ tane küresel involütüdür.

⋮

2.6.(n-3) (V_{n-3}) ün küresel involütleri

$$\langle V_{n-3}', V_1' \rangle = 0$$

$$\langle V_{n-3}', V_2' \rangle = 0$$

$$\langle V_{n-3}', V_3' \rangle = 0$$

⋮

$$\langle V_{n-3}', V_{n-5}' \rangle \neq 0$$

$$\langle V_{n-3}', V_{n-4}' \rangle = 0$$

$$\langle V_{n-3}', V_{n-2}' \rangle = 0$$

$$\langle V_{n-3}', V_{n-1}' \rangle \neq 0$$

Görülüyor ki (V_{n-5}) ve (V_{n-1}) hariç diğer küresel göstergeler, (V_{n-3}) ün $(n-4)$ tane küresel involütüdür.

2.6.(n-2) (V_{n-2}) nin küresel involütleri

$$\langle V_{n-2}', V_1' \rangle = 0$$

$$\langle V_{n-2}', V_2' \rangle = 0$$

$$\langle V_{n-2}', V_3' \rangle = 0$$

⋮

$$\langle V_{n-2}', V_{n-5}' \rangle = 0$$

$$\langle V_{n-2}', V_{n-4}' \rangle \neq 0$$

$$\langle V_{n-2}', V_{n-3}' \rangle = 0$$

$$\langle V_{n-2}', V_{n-1}' \rangle = 0$$

Görülüyor ki (V_{n-4}) hariç diğer küresel göstergeler, (V_{n-2}) nin $(n-3)$ tane küresel involütüdür.

2.6.(n-1) (V_{n-1}) nin küresel involütleri

$$\langle V_{n-1}', V_1' \rangle = 0$$

$$\langle V_{n-1}', V_2' \rangle = 0$$

$$\langle V_{n-1}', V_3' \rangle = 0$$

⋮

$$\langle V_{n-1}', V_{n-4}' \rangle = 0$$

$$\langle V_{n-1}', V_{n-3}' \rangle \neq 0$$

$$\langle V_{n-1}', V_{n-2}' \rangle = 0$$

Görülüyor ki (V_{n-3}) hariç diğer küresel göstergeler, (V_{n-1}) in $(n-3)$ tane küresel involütüdür.

Sonuç 2.6 Küresel göstergelerin küresel involütleri için genelleme yapılırsa;

$1 \leq j \leq n-1$ olmak üzere j -yinci küresel gösterge için $(V_j), (V_{j-2})$ ve (V_{j+2}) hariç bütün (V_j) e rileri küresel involütür.

$j = 1, 2, (n-2), (n-1)$ olmak üzere (V_j) için küresel involütler $(n-3)$ tanedir.

$j = 3, 4, \dots, (n-4), (n-3)$ olmak üzere (V_j) için küresel involütler $(n-4)$ tanedir.

3. ALTMAN FOLDLAR

E^n , n-boyutlu Riemann manifoldu ve E^n nin k-boyutlu altmanifoldu M ele alınacaktır.

Tanım 3.1 E^n , n-boyutlu C^∞ manifold olsun. E^n üstünde vektör alanlarının uzayı $\chi(E^n)$ ve reel de erli C^∞ fonksiyonların halkası $C^\infty(E^n, R)$ olmak üzere;

$$\langle, \rangle : \chi(E^n) \times \chi(E^n) \rightarrow C^\infty(E^n, R)$$

eklinde bir iç çarpım tanımlı ise E^n e **Riemann manifoldu** denir. Burada \langle, \rangle i lemine E^n üzerinde **Riemann metri** i denir (Hacısaliholu 2000).

Tanım 3.2 E^n , n-boyutlu C^∞ manifold ve E^n üzerinde vektör alanlarının uzayı $\chi(E^n)$ olsun.

$$D : \chi(E^n) \times \chi(E^n) \rightarrow \chi(E^n) \\ (X, Y) \rightarrow D(X, Y) = D_X Y$$

fonksiyonu için;

$$1) D_X(Y + Z) = D_X Y + D_X Z$$

$$2) D_{X+Y} Z = D_X Z + D_Y Z$$

$$3) D_{fX} Y = f D_X Y$$

$$4) D_X(fY) = X[f]Y + f D_X Y$$

$$5) D_X Y - D_Y X = [X, Y] \text{ (sıfır tensör özeli i)}$$

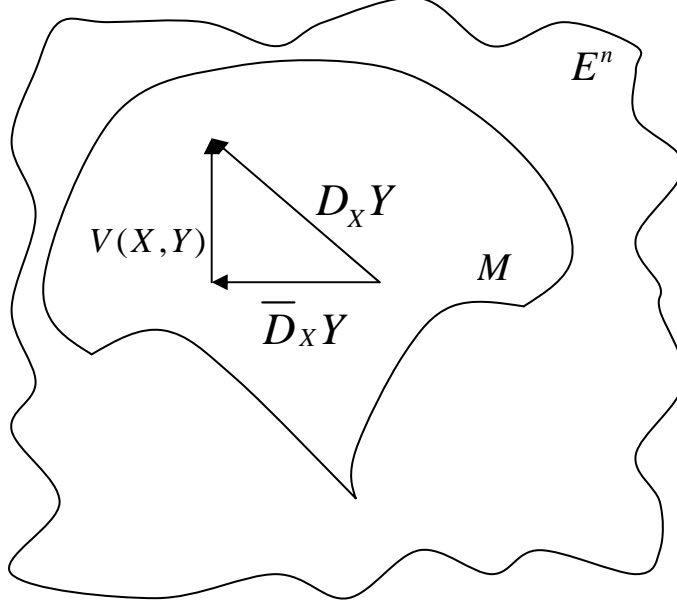
$$6) Z[\langle X, Y \rangle] = \langle D_Z X, Y \rangle + \langle X, D_Z Y \rangle \text{ (metrikle ba da abilme özeli i)}$$

özellikleri sa lanıyorsa D ye E^n manifoldu üzerinde **Riemann koneksiyonu** denir (Hicks 1974).

3.1 Genelle tirilmi Gauss Denklemi

E^n , n-boyutlu Riemann manifoldu ve E^n nin k-boyutlu ($k < n-1$) altmanifoldu M olmak üzere $\chi(M)$ nin $\chi(E^n)$ deki ortogonal tamamlayıcı uzayı $\chi(M)^\perp$ ve E^n nin Riemann koneksiyonu D olsun.

$\underbrace{\chi(E^n)}_n = \underbrace{\chi(M)}_k \oplus \underbrace{\chi(M)^\perp}_{n-k}$ e itli inden yararlanılacaktır (Chen 1973).

ekil 3.1 $D_x Y$ nin te etsel ve normal bile enleri

$\forall X, Y \in \chi(M)$ için $D_x Y = \bar{D}_x Y + V(X, Y)$ e itli ine **genelle tirilmi Gauss denklemi** denir (Hacısaliholu 2004).

Burada $\bar{D}_x Y \in \chi(M)$, $D_x Y$ nin te etsel bile eni ve $V(X, Y) \in \chi(M)^\perp$, $D_x Y$ nin normal bile enidir. $\bar{D}_x Y = \text{teg}(D_x Y)$, $V(X, Y) = \text{nor}(D_x Y)$ e klinde ifade edilir.

3.2 Te etsel ve Normal Bile enlerle lgili Özellikler

Teorem 3.2.1 E^n , n-boyutlu Riemann manifoldu ve M, k-boyutlu altmanifoldu olsun.

$$\begin{aligned} \bar{D} : \chi(M) \times \chi(M) &\rightarrow \chi(M) \\ (X, Y) &\rightarrow \bar{D}_x Y = \text{teg}(D_x Y) \end{aligned}$$

e klinde tanımlı \bar{D} fonksiyonu M' nin Riemann koneksiyonudur (Hacısaliholu 2004).

spat: \bar{D} fonksiyonunun Riemann koneksiyon artlarını sa ladı nı gösterelim.

1) $\forall X, Y, Z \in \chi(M)$ için $\bar{D}_x (Y + Z) = \bar{D}_x Y + \bar{D}_x Z$ oldu u gösterilecektir.

$$\begin{aligned}
\overline{D}_x(Y+Z) &= teg(D_x(Y+Z)) \\
&= teg(D_xY + D_xZ) \quad (\mathbb{D}, E^n \text{ nin Riemann koneksiyonu oldu undan}) \\
&= teg(D_xY) + teg(D_xZ) \quad (teg \text{ fonksiyonu lineer oldu undan}) \\
&= \overline{D}_xY + \overline{D}_xZ
\end{aligned}$$

2) $\forall X, Y, Z \in \chi(\overline{M})$ için $\overline{D}_{x+y}Z = \overline{D}_xZ + \overline{D}_yZ$ oldu u gösterilecektir.

$$\begin{aligned}
\overline{D}_{x+y}Z &= teg(D_{x+y}Z) \\
&= teg(D_xZ + D_yZ) \quad (\mathbb{D}, E^n \text{ nin Riemann koneksiyonu oldu undan}) \\
&= teg(D_xZ) + teg(D_yZ) \quad (teg \text{ fonksiyonu lineer oldu undan}) \\
&= \overline{D}_xZ + \overline{D}_yZ
\end{aligned}$$

3) $\forall X, Y \in \chi(M)$ ve $\forall f \in C^\infty(M, R)$ için $\overline{D}_{fx}Y = f\overline{D}_xY$ oldu u gösterilecektir.

$$\begin{aligned}
\overline{D}_{fx}Y &= teg(D_{fx}Y) \\
&= teg(fD_xY) \quad (\mathbb{D}, E^n \text{ nin Riemann koneksiyonu oldu undan}) \\
&= fteg(D_xY) \\
&= f\overline{D}_xY
\end{aligned}$$

4) $\forall X, Y \in \chi(M)$ ve $\forall f \in C^\infty(M, R)$ için $\overline{D}_x fY = X[f]Y + f\overline{D}_xY$ oldu u gösterilecektir.

$$\begin{aligned}
\overline{D}_x fY &= teg(D_x fY) \\
&= teg(X[f]Y + fD_xY) \quad (\mathbb{D}, E^n \text{ nin Riemann koneksiyonu oldu undan}) \\
&= teg(X[f]Y) + teg(fD_xY) \quad (teg \text{ fonksiyonu lineer oldu undan}) \\
&= X[f]tegY + fteg(D_xY) \\
&= X[f]Y + f\overline{D}_xY
\end{aligned}$$

5) $\forall X, Y \in \chi(M)$ için $\overline{D}_xY - \overline{D}_yX = [X, Y]$ oldu u gösterilecektir.

$$\begin{aligned}
\overline{D}_xY - \overline{D}_yX &= teg(D_xY) - teg(D_yX) \\
&= teg(D_xY - D_yX) \quad (teg \text{ fonksiyonu lineer oldu undan}) \\
&= teg([X, Y]) \quad (\mathbb{D}, E^n \text{ nin Riemann koneksiyonu oldu undan}) \\
&= [X, Y]
\end{aligned}$$

6) $\forall X, Y, Z \in \mathcal{X}(M)$ için $X[\langle Y, Z \rangle] = \langle \bar{D}_X Y, Z \rangle + \langle Y, \bar{D}_X Z \rangle$ oldu unu gösterilecektir.

$$X[\langle Y, Z \rangle] = \langle D_X Y, Z \rangle + \langle Y, D_X Z \rangle \quad (D, E^n \text{ nin Riemann koneksiyonu oldu undan})$$

$$= \langle \bar{D}_X Y + V(X, Y), Z \rangle + \langle Y, \bar{D}_X Z + V(X, Z) \rangle$$

$$= \langle \bar{D}_X Y, Z \rangle + \langle V(X, Y), Z \rangle + \langle Y, \bar{D}_X Z \rangle + \langle Y, V(X, Z) \rangle$$

$V(X, Y) \in \mathcal{X}(M)^\perp$ ve $Z \in \mathcal{X}(M)$ oldu undan $\langle V(X, Y), Z \rangle = 0$

$V(X, Z) \in \mathcal{X}(M)^\perp$ ve $Y \in \mathcal{X}(M)$ oldu undan $\langle Y, V(X, Z) \rangle = 0$ dir.

O halde $X[\langle Y, Z \rangle] = \langle \bar{D}_X Y, Z \rangle + \langle Y, \bar{D}_X Z \rangle$ elde edilir.

Riemann koneksiyon artları sa landı ndan \bar{D} Riemann koneksiyonudur.

Teorem 3.2.2 E^n , n-boyutlu Riemann manifoldu ve M , k-boyutlu altmanifoldu olmak üzere E^n nin koneksiyonu D ve M nin koneksiyonu \bar{D} olsun.

$$V : \mathcal{X}(M) \times \mathcal{X}(M) \rightarrow \mathcal{X}(M)^\perp$$

$$(X, Y) \rightarrow V(X, Y) = D_X Y - \bar{D}_X Y$$

fonksiyonu $\mathcal{X}(M)^\perp$ de erli, simetrik ve 2-kovaryant tensördür (Hacısaliholu 2004).

spat: a) De er kümesinden $\mathcal{X}(M)^\perp$ de erli oldu u a ikardır.

b) $\forall X, Y \in \mathcal{X}(M)$ için $V(X, Y) = V(Y, X)$ oldu u gösterilecektir. (simetrik)

$$V(X, Y) - V(Y, X) = (D_X Y - \bar{D}_X Y) - (D_Y X - \bar{D}_Y X)$$

$$= (D_X Y - D_Y X) - (\bar{D}_X Y - \bar{D}_Y X)$$

$$= [X, Y] - [\bar{X}, \bar{Y}] \quad (D \text{ ve } \bar{D} \text{ Riemann koneksiyonu oldu undan})$$

$$= 0$$

O halde $V(X, Y) = V(Y, X)$ dir.

c) V fonksiyonunun tanım bölgesi $\mathcal{X}(M) \times \mathcal{X}(M) = \mathcal{X}(M)^2$ oldu undan mertebesi 2'dir ve 2-kovaryanttır (Hacısaliholu ve Ekmekçi 2003).

V 'nin 2-lineer oldu unu göstermek yeterlidir.

$$\forall X, Y, Z \in \mathcal{X}(M) \text{ ve } \forall f, g \in C^\infty(M, R) \text{ için } V(fX + gY, Z) = fV(X, Z) + gV(Y, Z)$$

oldu u gösterilecektir.

$$\begin{aligned}
V(fX + gY, Z) &= D_{fX+gY}Z - \overline{D}_{fX+gY}Z \\
&= D_{fX}Z + D_{gY}Z - \overline{D}_{fX}Z - \overline{D}_{gY}Z \\
&= fD_XZ + gD_YZ - f\overline{D}_XZ - g\overline{D}_YZ \\
&= f(D_XZ - \overline{D}_XZ) + g(D_YZ - \overline{D}_YZ) \\
&= fV(X, Z) + gV(Y, Z)
\end{aligned}$$

V fonksiyonu birinci yere göre lineerdir. Simetrik oldu undan ikinci yere göre de lineerdir. O halde V, 2-lineerdir.

Tanım 3.2.1 $\forall X, Y \in \chi(M)$ için

$$V : \chi(M) \times \chi(M) \rightarrow \chi(M)^\perp$$

$$(X, Y) \rightarrow V(X, Y) = D_X Y - \overline{D}_X Y$$

$\chi(M)^\perp$ de erli, simetrik, 2-kovaryant tensöre M nin **ikinci temel tensörü** veya **genelle tirilmi Weingarten dönü ümü** denir (Hicks 1974).

Tanım 3.2.2 E^n , n-boyutlu Riemann manifoldu ve E^n nin k-boyutlu altmanifoldu M olsun.

$\chi(M)^\perp$ in $\Psi = \{N_1, N_2, \dots, N_{n-k}\}$ ortonormal bazıı yardımıyla tanımlanan

$\forall X, Y \in \chi(M)$ için

$$B_i(X, Y) = \langle V(X, Y), N_i \rangle \quad ; 1 \leq i \leq n-k \quad , \quad V(X, Y) = \sum_{i=1}^{n-k} B_i(X, Y) N_i$$

bilineer formlarına M nin Ψ 'ye göre **ikinci temel formları** denir (Hacısaliholu 2004).

Tanım 3.2.3 $\forall X \in \chi(M)$ ve $N_i \in \Psi$ ($1 \leq i \leq n-k$) için

$$S_i : \chi(M) \rightarrow \chi(M)$$

$$X \rightarrow S_i(X) = \text{teg} D_X N_i = \overline{D}_X N_i$$

eklinde tanımlı fonksiyona, M 'nin Ψ 'ye göre **i-yinci Weingarten dönü ümü** denir (Hacısaliholu 2004).

Teorem 3.2.3 E^n , n-boyutlu Riemann manifoldu ve E^n nin k-boyutlu altmanifoldu M olsun.

M'nin ikinci temel tensörü V ve $\chi(M)^\perp$ in ortonormal bazı $\{N_1, N_2, \dots, N_{n-k}\}$ olmak üzere;

$$B_i : \chi(M) \times \chi(M) \rightarrow C^\infty(M, R)$$

$$(X, Y) \rightarrow B_i(X, Y) = \langle V(X, Y), N_i \rangle$$

eklindeki B_i fonksiyonları $\chi(M)$ üzerinde bilinear formdurlar (Hacısaliholu 2004).

spat: B_i fonksiyonlarının bilinear ve simetrik olduklarını göstermek yeterlidir.

$\forall X, Y, Z \in \chi(M)$ ve $\forall f, g \in C^\infty(M, R)$ için $B_i(fX + gY, Z) = fB_i(X, Z) + gB_i(Y, Z)$ oldu u gösterilecektir.

$$B_i(fX + gY, Z) = \langle V(fX + gY, Z), N_i \rangle$$

$$= \langle fV(X, Z) + gV(Y, Z), N_i \rangle$$

$$= f\langle V(X, Z), N_i \rangle + g\langle V(Y, Z), N_i \rangle$$

$$= fB_i(X, Z) + gB_i(Y, Z)$$

Aynı ekilde ikinci yere göre de lineer oldu undan B_i ler bilineerdir.

$\forall X, Y \in \chi(M)$ için $B_i(X, Y) = B_i(Y, X)$ oldu u gösterilecektir.

$$B_i(X, Y) = \langle V(X, Y), N_i \rangle$$

$$= \langle V(Y, X), N_i \rangle \quad (V, \text{ simetrik oldu undan})$$

$$= B_i(Y, X)$$

O halde simetriktir.

Teorem 3.2.4 E^n , n-boyutlu Riemann manifoldu ve E^n nin k-boyutlu altmanifoldu M olsun.

M'nin i-yinci Weingarten dönü ümü S_i ve ikinci temel formları B_i ise;

1) $\forall X, Y \in \chi(M)$ için $B_i(X, Y) = -\langle S_i(X), Y \rangle$ dir.

2) $\forall X, Y \in \chi(M)$ için $V(X, Y) = -\sum_{i=1}^{n-k} \langle S_i(X), Y \rangle N_i$ dir.

(Hacısaliholu 2004).

spat: 1) $\forall X, Y \in \mathcal{X}(M)$ için;

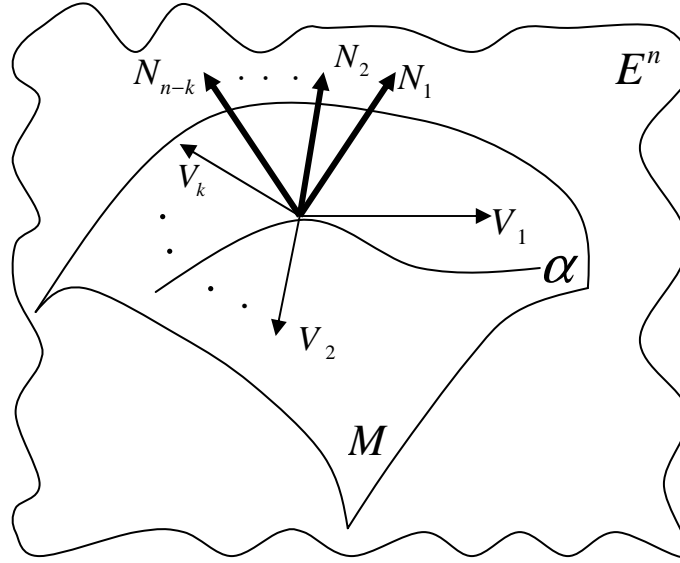
$$\begin{aligned}
B_i(X, Y) &= \langle V(X, Y), N_i \rangle \\
&= \langle D_X Y - \overline{D_X} Y, N_i \rangle \\
&= \langle D_X Y, N_i \rangle - \underbrace{\langle \overline{D_X} Y, N_i \rangle}_0 \quad ; \overline{D_X} Y \in \mathcal{X}(M) \text{ ve } N_i \in \mathcal{X}(M)^\perp \\
&= X \underbrace{\langle Y, N_i \rangle}_0 - \langle Y, D_X N_i \rangle \quad ; Y \in \mathcal{X}(M) \text{ ve } N_i \in \mathcal{X}(M)^\perp \\
&= -\langle Y, D_X N_i \rangle \\
&= -\langle Y, \text{teg} D_X N_i + \text{nor} D_X N_i \rangle \\
&= -\langle Y, \text{teg} D_X N_i \rangle - \underbrace{\langle Y, \text{nor} D_X N_i \rangle}_0 \\
&= -\langle Y, S_i(X) \rangle
\end{aligned}$$

2) $V(X, Y) = \sum_{i=1}^{n-k} B_i(X, Y) N_i$ oldu u biliniyor.

Burada $B_i(X, Y) = -\langle S_i(X), Y \rangle$ e itli i kullanılarak $V(X, Y) = -\sum_{i=1}^{n-k} \langle S_i(X), Y \rangle N_i$ elde edilir.

4. k-BOYUTLU ALTMAN FOLD ÜZERİNDEKİ BİRERİN FRENET VEKTÖR ALANLARININ KÜRESEL GÖSTERGELERİNİN GEODEZİK E RİLİKLERİ

E^n , n-boyutlu Riemann manifoldu ve E^n nin k-boyutlu ($k < n-1$) altmanifoldu M olsun. M üzerindeki bir e rinin $\{V_1, V_2, \dots, V_k\}$ Frenet vektör alanlarının küresel göstergelerinin geodezik e rilikleri hesaplanacaktır.

ekil 4.1 E^n in k-boyutlu altmanifoldu üzerindeki e rinin Frenet vektör alanları ve birim normal vektör alanları

Frenet vektör alanlarının küresel göstergeleri E^n de ve birim hiperküre (S^k) üzerinde olu tu undan, E^n e ve S^k ya göre geodezik e rilikler hesaplanacaktır.

4.1 Küresel Göstegelerin E^n e göre Geodezik E rilikleri

4.1.1 (V_1) in E^n e geodezik e rilik i

(V_1) in yay parametresi s_{V_1} , birim te et vektörü T_{V_1} olsun. (V_1) in E^n e göre geodezik e rilik i k_{V_1} olmak üzere;

$$k_{V_1} = \|D_{T_{V_1}} T_{V_1}\|$$

dir.

α e risinin yay parametresi s ve birim te et vektörü \vec{V}_1 olmak üzere (V_1) in denklemi

$$\alpha_{V_1}(s_{V_1}) = V_1(s)$$

dir.

Bu denklemde her iki tarafın türevi alalım:

$$\frac{d\alpha_{V_1}}{ds_{V_1}} = \frac{dV_1}{ds_{V_1}}$$

$$\frac{d\alpha_{V_1}}{ds_{V_1}} = \frac{dV_1}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_1}}$$

olur. Her iki tarafın normu alınırsa;

$$\left\| \frac{d\alpha_{V_1}}{ds_{V_1}} \right\| = \|V_1'\| \cdot \left| \frac{ds}{ds_{V_1}} \right| \quad ; \quad \left\| \frac{d\alpha_{V_1}}{ds_{V_1}} \right\| = 1$$

olur. Burada Frenet formülü ($V_1' = k_1 \cdot V_2$) kullanılarak

$$\frac{ds}{ds_{V_1}} = \frac{1}{k_1}$$

elde edilir.

Bu de er $\frac{d\alpha_{V_1}}{ds_{V_1}} = k_1 V_2 \cdot \frac{ds}{ds_{V_1}}$ e itli inde yerine yazılırsa;

$$T_{V_1} = V_2$$

bulunur.

$$D_{T_{V_1}} T_{V_1} = \frac{dT_{V_1}}{ds_{V_1}}$$

$$D_{T_{V_1}} T_{V_1} = \frac{dT_{V_1}}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_1}}$$

$$D_{T_{V_1}} T_{V_1} = \frac{dV_2}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_1}}$$

$$D_{T_{V_1}} T_{V_1} = (-k_1 V_1 + k_2 V_3) \cdot \frac{1}{k_1}$$

$$D_{T_{V_1}} T_{V_1} = -V_1 + \frac{k_2}{k_1} V_3$$

olur. Buradan norm alınırsa, (V_1) in E^n e göre geodezik e rili i için;

$$k_{V_1} = \|D_{T_{V_1}} T_{V_1}\| = \sqrt{1^2 + \left(\frac{k_2}{k_1}\right)^2}$$

elde edilir.

4.1.2 (V_2) nin E^n e göre geodezik e rili i

(V_2) nin yay parametresi s_{V_2} , birim te et vektörü T_{V_2} olsun. (V_2) nin E^n e göre geodezik e rili i k_{V_2} olmak üzere;

$$k_{V_2} = \|D_{T_{V_2}} T_{V_2}\|$$

dir.

α e risinin yay parametresi s ve birim te et vektörü $\overline{V_2}$ olmak üzere (V_2) nin denklemi

$$\alpha_{V_2}(s_{V_2}) = V_2(s)$$

dir.

Bu denklemde her iki tarafın türevi alalım:

$$\frac{d\alpha_{V_2}}{ds_{V_2}} = \frac{dV_2}{ds_{V_2}}$$

$$\frac{d\alpha_{V_2}}{ds_{V_2}} = \frac{dV_2}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_2}}$$

olur. Her iki tarafın normu alınırsa;

$$\left\| \frac{d\alpha_{V_2}}{ds_{V_2}} \right\| = \left\| V_2' \right\| \cdot \left| \frac{ds}{ds_{V_2}} \right| \quad ; \quad \left\| \frac{d\alpha_{V_2}}{ds_{V_2}} \right\| = 1$$

olur. Burada Frenet formülü $(V_2' = -k_1 \cdot V_1 + k_2 V_3)$ kullanılarak

$$\frac{ds}{ds_{V_2}} = \frac{1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}}$$

elde edilir.

Bu de er $\frac{d\alpha_{V_2}}{ds_{V_2}} = (-k_1 V_1 + k_2 V_3) \cdot \frac{ds}{ds_{V_2}}$ e itli inde yerine yazılırsa;

$$T_{V_2} = -\frac{k_1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} V_1 + \frac{k_2}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} V_3$$

bulunur.

$$D_{T_{V_2}} T_{V_2} = \frac{dT_{V_2}}{ds_{V_2}}$$

$$D_{T_{V_2}} T_{V_2} = \frac{dT_{V_2}}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_2}}$$

$$D_{T_{V_2}} T_{V_2} = \frac{d}{ds} \left(-\frac{k_1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} V_1 + \frac{k_2}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} V_3 \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}}$$

$$-\frac{k_1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} = x \quad , \quad \frac{k_2}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} = y \quad \text{diyelim.}$$

$$\begin{aligned}
D_{T_{V_2}} T_{V_2} &= (x'V_1 + y'V_3 + xV_1' + yV_3') \cdot \frac{1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} \\
&= (x'V_1 + y'V_3 + x(k_1V_2) + y(-k_2V_2 + k_3V_4)) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} \\
&= (x'V_1 + (k_1x - k_2y)V_2 + y'V_3 + k_3yV_4) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}}
\end{aligned}$$

olur. Buradan norm alınır, (V_2) nin E^n e göre geodezik e rili i için;

$$k_{V_2} = \|D_{T_{V_2}} T_{V_2}\| = \frac{1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} \cdot \sqrt{(x')^2 + (k_1x - k_2y)^2 + (y')^2 + k_3^2 y^2}$$

elde edilir.

4.1.3 (V_3) ün E^n e göre geodezik e rili i

(V_3) ün yay parametresi s_{V_3} , birim te et vektörü T_{V_3} olsun. (V_3) ün E^n e göre geodezik e rili i k_{V_3} olmak üzere;

$$k_{V_3} = \|D_{T_{V_3}} T_{V_3}\|$$

dir.

α e risinin yay parametresi s ve birim te et vektörü \bar{V}_3 olmak üzere (V_3) ün denklemi

$$\alpha_{V_3}(s_{V_3}) = V_3(s)$$

dir.

Bu denklemde her iki tarafın türevi alalım:

$$\frac{d\alpha_{V_3}}{ds_{V_3}} = \frac{dV_3}{ds_{V_3}}$$

$$\frac{d\alpha_{V_3}}{ds_{V_3}} = \frac{dV_3}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_3}}$$

olur. Her iki tarafın normu alınırsa;

$$\left\| \frac{d\alpha_{V_3}}{ds_{V_3}} \right\| = \|V_3'\| \cdot \left| \frac{ds}{ds_{V_3}} \right| \quad ; \quad \left\| \frac{d\alpha_{V_3}}{ds_{V_3}} \right\| = 1$$

olur. Burada Frenet formülü $(V_3' = -k_2 \cdot V_2 + k_3 V_4)$ kullanılarak

$$\frac{ds}{ds_{V_3}} = \frac{1}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}}$$

elde edilir.

Bu de er $\frac{d\alpha_{V_3}}{ds_{V_3}} = (-k_2 V_2 + k_3 V_4) \cdot \frac{ds}{ds_{V_3}}$ e itli inde yerine yazılırsa;

$$T_{V_3} = -\frac{k_2}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} V_2 + \frac{k_3}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} V_4$$

bulunur.

$$D_{T_{V_3}} T_{V_3} = \frac{dT_{V_3}}{ds_{V_3}}$$

$$D_{T_{V_3}} T_{V_3} = \frac{dT_{V_3}}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_3}}$$

$$D_{T_{V_3}} T_{V_3} = \frac{d}{ds} \left(-\frac{k_2}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} V_2 + \frac{k_3}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} V_4 \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}}$$

$$-\frac{k_2}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} = z \quad , \quad \frac{k_3}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} = w \quad \text{diyelim.}$$

$$\begin{aligned}
D_{T_{V_3}} T_{V_3} &= \left(z'V_2 + w'V_4 + zV_2' + wV_4' \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} \\
&= \left(z'V_2 + w'V_4 + z(-k_1V_1 + k_2V_3) + w(-k_3V_3 + k_4V_5) \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} \\
&= \left(-k_1zV_1 + z'V_2 + (k_2z - k_3w)V_3 + w'V_4 + k_4wV_5 \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}}
\end{aligned}$$

olur. Buradan norm alınırsa, (V_3) ün E^n e göre geodezik e rili i için;

$$k_{V_3} = \|D_{T_{V_3}} T_{V_3}\| = \frac{1}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} \cdot \sqrt{k_1^2 z^2 + (z')^2 + (k_2 z - k_3 w)^2 + (w')^2 + k_4^2 w^2}$$

elde edilir.

4.1.4 (V_4) ün E^n e göre geodezik e rili i

(V_4) ün yay parametresi s_{V_4} , birim te et vektörü T_{V_4} olsun. (V_4) ün E^n e göre geodezik e rili i k_{V_4} olmak üzere;

$$k_{V_4} = \|D_{T_{V_4}} T_{V_4}\|$$

dir.

α e risinin yay parametresi s ve birim te et vektörü $\overline{V_4}$ olmak üzere (V_4) ün denklemi

$$\alpha_{V_4}(s_{V_4}) = V_4(s)$$

dir.

Bu denklemde her iki tarafın türevi alalım:

$$\frac{d\alpha_{V_4}}{ds_{V_4}} = \frac{dV_4}{ds_{V_4}}$$

$$\frac{d\alpha_{V_4}}{ds_{V_4}} = \frac{dV_4}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_4}}$$

olur. Her iki tarafın normu alınırsa;

$$\left\| \frac{d\alpha_{V_4}}{ds_{V_4}} \right\| = \left\| V_4' \right\| \cdot \left| \frac{ds}{ds_{V_4}} \right| \quad ; \quad \left\| \frac{d\alpha_{V_4}}{ds_{V_4}} \right\| = 1$$

olur. Burada Frenet formülü ($V_4' = -k_3 \cdot V_3 + k_4 V_5$) kullanılarak

$$\frac{ds}{ds_{V_4}} = \frac{1}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}}$$

elde edilir.

Bu de er $\frac{d\alpha_{V_4}}{ds_{V_4}} = (-k_3 V_3 + k_4 V_5) \cdot \frac{ds}{ds_{V_4}}$ e itli inde yerine yazılırsa;

$$T_{V_4} = -\frac{k_3}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} V_3 + \frac{k_4}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} V_5$$

bulunur.

$$D_{T_{V_4}} T_{V_4} = \frac{dT_{V_4}}{ds_{V_4}}$$

$$D_{T_{V_4}} T_{V_4} = \frac{dT_{V_4}}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_4}}$$

$$D_{T_{V_4}} T_{V_4} = \frac{d}{ds} \left(-\frac{k_3}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} V_3 + \frac{k_4}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} V_5 \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}}$$

$$-\frac{k_3}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} = f \quad , \quad \frac{k_4}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} = g \quad \text{diyelim.}$$

$$\begin{aligned}
D_{T_{V_4}} T_{V_4} &= \left(fV_3 + g'V_5 + fV_3' + gV_5' \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} \\
&= \left(fV_3 + g'V_5 + f(-k_2V_2 + k_3V_4) + g(-k_4V_4 + k_5V_6) \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} \\
&= \left(-k_2fV_2 + fV_3 + (k_3f - k_4g)V_4 + g'V_5 + k_5gV_6 \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}}
\end{aligned}$$

olur. Buradan norm alınır, (V_4) ün E^n e göre geodezik e rili i için;

$$k_{V_4} = \left\| D_{T_{V_4}} T_{V_4} \right\| = \frac{1}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} \cdot \sqrt{k_2^2 f^2 + (f')^2 + (k_3f - k_4g)^2 + (g')^2 + k_5^2 g^2}$$

elde edilir.

⋮

4.1.k (V_k) nın E^n e göre geodezik e rili i

(V_k) nın yay parametresi s_{V_k} , birim te et vektörü T_{V_k} olsun. (V_k) nın E^n e göre geodezik e rili i k_{V_k} olmak üzere;

$$k_{V_k} = \left\| D_{T_{V_k}} T_{V_k} \right\|$$

dir.

α e risinin yay parametresi s ve birim te et vektörü \overline{V}_k olmak üzere (V_k) nın denklemini $\alpha_{V_k}(s_{V_k}) = V_k(s)$

dir.

Bu denkleminde her iki tarafın türevi alalım:

$$\frac{d\alpha_{V_k}}{ds_{V_k}} = \frac{dV_k}{ds_{V_k}}$$

$$\frac{d\alpha_{V_k}}{ds_{V_k}} = \frac{dV_k}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_k}}$$

olur. Her iki tarafın normu alınırsa;

$$\left\| \frac{d\alpha_{V_k}}{ds_{V_k}} \right\| = \left\| V_k' \right\| \cdot \left| \frac{ds}{ds_{V_k}} \right| \quad ; \quad \left\| \frac{d\alpha_{V_k}}{ds_{V_k}} \right\| = 1$$

olur. Burada Frenet formülü $(V_k' = -k_{k-1} \cdot V_{k-1})$ kullanılarak

$$\frac{ds}{ds_{V_k}} = \frac{1}{k_k}$$

elde edilir.

Bu de er $\frac{d\alpha_{V_k}}{ds_{V_k}} = (-k_{k-1}V_{k-1}) \cdot \frac{ds}{ds_{V_k}}$ e itli inde yerine yazılırsa;

$$T_{V_k} = -V_{k-1}$$

bulunur.

$$D_{T_{V_k}} T_{V_k} = \frac{dT_{V_k}}{ds_{V_k}}$$

$$D_{T_{V_k}} T_{V_k} = \frac{dT_{V_k}}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_k}}$$

$$D_{T_{V_k}} T_{V_k} = -\frac{dV_{k-1}}{ds} \cdot \frac{1}{k_{k-1}}$$

$$= -(-k_{k-2}V_{k-2} + k_{k-1}V_k) \cdot \frac{1}{k_{k-1}}$$

$$= \frac{k_{k-2}}{k_{k-1}}V_{k-2} - V_k$$

olur. Buradan norm alınırsa, (V_k) nın E^n e göre geodezik e rili i için;

$$k_{V_k} = \|D_{T_{V_k}} T_{V_k}\| = \frac{1}{k_{k-1}} \cdot \sqrt{(k_{k-2})^2 + (k_{k-1})^2}$$

elde edilir.

Sonuç 4.1 E^n in k -boyutlu altmanifoldu M üzerindeki Frenet vektör alanlarının küresel göstergelerinin E^n e göre geodezik ilişkileri için genelleme yapılırsa, (V_j) nin geodezik ilişkisi k_{V_j} ile ifade edilirse;

$$\lambda = -\frac{k_{j-1}}{\sqrt{k_{j-1}^2 + k_j^2}}, \quad \ell = \frac{k_j}{\sqrt{k_{j-1}^2 + k_j^2}} \text{ olmak üzere}$$

$j=1$ için

$$k_{V_1} = \sqrt{1^2 + \frac{k_2^2}{k_1^2}}$$

$j=2$ için

$$k_{V_2} = \frac{1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} \cdot \sqrt{(\lambda')^2 + (k_1\lambda - k_2\ell)^2 + (\ell')^2 + k_3^2\ell^2}$$

$3 \leq j \leq k-2$ için

$$k_{V_j} = \frac{1}{\sqrt{k_{j-1}^2 + k_j^2}} \cdot \sqrt{k_{j-2}^2\lambda^2 + \lambda'^2 + (k_{j-1}\lambda - k_j\ell)^2 + \ell'^2 + k_{j+1}^2\ell^2}$$

$j=k-1$ için

$$k_{V_{k-1}} = \frac{1}{\sqrt{k_{k-2}^2 + k_{k-1}^2}} \cdot \sqrt{k_{k-3}^2\lambda^2 + \lambda'^2 + (k_{k-2}\lambda - k_{k-1}\ell)^2 + \ell'^2}$$

$j = k$ için

$$k_{V_k} = \frac{1}{k_{k-1}} \cdot \sqrt{(k_{k-2})^2 + (k_{k-1})^2}$$

olur.

spat: $j = 3$ için

$$k_{V_3} = \frac{1}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} \cdot \sqrt{k_1^2 \eta^2 + (\eta')^2 + (k_2 \eta - k_3 \mu)^2 + (\mu')^2 + k_4^2 \mu^2}$$

do rudur.

$j = p$ için do ru olsun.

$$k_{V_p} = \frac{1}{\sqrt{k_{p-1}^2 + k_p^2}} \cdot \sqrt{k_{p-2}^2 \eta^2 + (\eta')^2 + (k_{p-1} \eta - k_p \mu)^2 + (\mu')^2 + k_{p+1}^2 \mu^2}$$

olur.

$j = p+1$ için do ru mudur?

$$k_{V_{p+1}} = \frac{1}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} \cdot \sqrt{k_{p-1}^2 \eta^2 + (\eta')^2 + (k_p \eta - k_{p+1} \mu)^2 + (\mu')^2 + k_{p+2}^2 \mu^2}$$

bulunmalıdır.

(V_{p+1}) in yay parametresi $s_{V_{p+1}}$, birim te et vektörü $T_{V_{p+1}}$ olsun. (V_{p+1}) in E^n e göre geodezik e rili i $k_{V_{p+1}}$ olmak üzere;

$$k_{V_{p+1}} = \left\| D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} \right\|$$

dir.

α e risinin yay parametresi s ve birim te et vektörü $\overrightarrow{V_{p+1}}$ olmak üzere (V_{p+1}) in

$$\text{denkle mi } \alpha_{V_{p+1}}(s_{V_{p+1}}) = V_{p+1}(s)$$

dir.

Bu denklemde her iki tarafın türevi alalım:

$$\frac{d\alpha_{V_{p+1}}}{ds_{V_{p+1}}} = \frac{dV_{p+1}}{ds_{V_{p+1}}}$$

$$\frac{d\alpha_{V_{p+1}}}{ds_{V_{p+1}}} = \frac{dV_{p+1}}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_{p+1}}}$$

olur. Her iki tarafın normu alınırsa;

$$\left\| \frac{d\alpha_{V_{p+1}}}{ds_{V_{p+1}}} \right\| = \left\| V_{p+1}' \right\| \cdot \left| \frac{ds}{ds_{V_{p+1}}} \right| \quad ; \quad \left\| \frac{d\alpha_{V_{p+1}}}{ds_{V_{p+1}}} \right\| = 1$$

olur. Burada Frenet formülü $(V_{p+1}' = -k_p \cdot V_p + k_{p+1} V_{p+2})$ kullanılarak

$$\frac{ds}{ds_{V_{p+1}}} = \frac{1}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}}$$

elde edilir.

Bu de er $\frac{d\alpha_{V_{p+1}}}{ds_{V_{p+1}}} = (-k_p V_p + k_{p+1} V_{p+2}) \cdot \frac{ds}{ds_{V_{p+1}}}$ e itli inde yerine yazılırsa;

$$T_{V_{p+1}} = -\frac{k_p}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} V_p + \frac{k_{p+1}}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} V_{p+2}$$

bulunur.

$$D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} = \frac{dT_{V_{p+1}}}{ds_{V_{p+1}}}$$

$$D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} = \frac{dT_{V_{p+1}}}{ds} \cdot \frac{ds}{ds_{V_{p+1}}}$$

$$D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} = \frac{d}{ds} \left(-\frac{k_p}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} V_p + \frac{k_{p+1}}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} V_{p+2} \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}}$$

$$-\frac{k_p}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} = \eta, \quad \frac{k_{p+1}}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} = \mu \quad \text{diyelim.}$$

$$\begin{aligned} D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} &= \left(\eta' V_p + \mu' V_{p+2} + \eta V_p' + \mu V_{p+2}' \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} \\ &= \left(\eta' V_p + \mu' V_{p+2} + \mu \left(-k_{p-1} V_{p-1} + k_p V_{p+1} \right) + \mu \left(-k_{p+1} V_{p+1} + k_{p+2} V_{p+3} \right) \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} \\ &= \left(-k_{p-1} \eta V_{p-1} + \eta' V_p + \left(k_p \eta - k_{p+1} \mu \right) V_{p+1} + \mu' V_{p+2} + k_{p+2} \mu V_{p+3} \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} \end{aligned}$$

olur. Buradan norm alınır, (V_{p+1}) in E^n e göre geodezik e rili i için;

$$k_{V_{p+1}} = \left\| D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} \right\| = \frac{1}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} \cdot \sqrt{k_{p-1}^2 \eta^2 + (\eta')^2 + (k_p \eta - k_{p+1} \mu)^2 + (\mu')^2 + k_{p+2}^2 \mu^2}$$

elde edilir ve $j = p+1$ için de do rudur.

4.2 Küresel Göstergelerin Birim Hiperküreye Göre Geodezik E rilikleri

S^k ya göre geodezik e rilikler hesaplanırken genelle tirilmi Gauss denkleminde yararlanılacaktır.

$$D_X Y = \bar{D}_X Y + V(X, Y) \quad \text{genelle tirilmi Gauss denkleminde}$$

$$\bar{D}_X Y = D_X Y - V(X, Y)$$

olur.

Burada Teorem 3.2.4 ün 2) maddesinden $V(X, Y) = -\sum_{i=1}^{n-k} \langle S_i(X), Y \rangle N_i$ e itli i

kullanılarak;

$$\bar{D}_X Y = D_X Y + \sum_{i=1}^{n-k} \langle S_i(X), Y \rangle N_i \quad \dots (*)$$

elde edilir.

$$S_i : \mathcal{X}(S^k) \rightarrow \mathcal{X}(S^k)$$

$$X \rightarrow S_i(X) = \text{teg} D_X N_i \quad (1 \leq i \leq n-k)$$

eklinde tanımlı S_i lineer dönü ümünün matrisini bulalım.

$\mathcal{X}(S^k) = \text{Sp}\{Y_1, Y_2, \dots, Y_k\}$ ortonormal baz olsun.

$\forall X \in \mathcal{X}(S^k)$ için $S_i(X) \in \mathcal{X}(S^k)$ dir.

$$S_i(Y_1) = \sum_{r=1}^k a_{r1} Y_r \quad \dots (1)$$

$$S_i(Y_2) = \sum_{r=1}^k a_{r2} Y_r \quad \dots (2)$$

\vdots

$$S_i(Y_k) = \sum_{r=1}^k a_{rk} Y_r \quad \dots (k)$$

olur.

(1) e itli inin her iki tarafı sırasıyla Y_1, Y_2, \dots, Y_k ile çarpılırsa

$$\langle S_i(Y_1), Y_1 \rangle = a_{11}$$

$$\langle S_i(Y_1), Y_2 \rangle = a_{21}$$

\vdots

$$\langle S_i(Y_1), Y_k \rangle = a_{k1}$$

olur.

Teorem 3.2.4 ün 1) maddesinden $B_i(X, Y) = -\langle S_i(X), Y \rangle$ oldu u biliniyor. Bu e itlikten yararlanarak;

$$a_{11} = -B_i(Y_1, Y_1)$$

$$a_{21} = -B_i(Y_1, Y_2)$$

$$\vdots$$

$$a_{k1} = -B_i(Y_1, Y_k)$$

elde edilir.

(2) e itli inin her iki tarafı sırasıyla Y_1, Y_2, \dots, Y_k ile çarpılırsa

$$\langle S_i(Y_2), Y_1 \rangle = a_{12} \quad \Rightarrow \quad a_{12} = -B_i(Y_2, Y_1)$$

$$\langle S_i(Y_2), Y_2 \rangle = a_{22} \quad \Rightarrow \quad a_{22} = -B_i(Y_2, Y_2)$$

$$\vdots \quad \quad \quad \vdots$$

$$\langle S_i(Y_2), Y_k \rangle = a_{k2} \quad \Rightarrow \quad a_{k2} = -B_i(Y_2, Y_k)$$

elde edilir.

\vdots

(k) e itli inin her iki tarafı sırasıyla Y_1, Y_2, \dots, Y_k ile çarpılırsa

$$\langle S_i(Y_k), Y_1 \rangle = a_{1k} \quad \Rightarrow \quad a_{1k} = -B_i(Y_k, Y_1)$$

$$\langle S_i(Y_k), Y_2 \rangle = a_{2k} \quad \Rightarrow \quad a_{2k} = -B_i(Y_k, Y_2)$$

$$\vdots \quad \quad \quad \vdots$$

$$\langle S_i(Y_k), Y_k \rangle = a_{kk} \quad \Rightarrow \quad a_{kk} = -B_i(Y_k, Y_k)$$

elde edilir.

B_i fonksiyonları simetrik oldu undan S_i lineer dönü ümünün matrisinin elemanları arasında u e itlikler vardır:

$$a_{21} = a_{12} , \quad a_{31} = a_{13} , \dots , \quad a_{k1} = a_{1k}$$

$$a_{32} = a_{23} , \quad a_{42} = a_{24} , \dots , \quad a_{k2} = a_{2k}$$

$$\vdots$$

O halde S_i lineer dönü ümüne kar ılık gelen matris A_i olmak üzere;

$$A_i = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1k} \\ a_{12} & a_{22} & \dots & a_{2k} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{1k} & a_{2k} & \dots & a_{kk} \end{pmatrix}$$

olur. Buradan

$$A_i = \begin{pmatrix} -B_i(Y_1, Y_1) & -B_i(Y_2, Y_1) & \dots & -B_i(Y_k, Y_1) \\ -B_i(Y_2, Y_1) & -B_i(Y_2, Y_2) & \dots & -B_i(Y_k, Y_2) \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ -B_i(Y_k, Y_1) & -B_i(Y_k, Y_2) & \dots & -B_i(Y_k, Y_k) \end{pmatrix}$$

elde edilir.

4.2.1 (V_1) in S^k ya göre geodezik e rili i

(V_1) in birim hiperküreye göre geodezik e rili i γ_{V_1} olmak üzere;

$$\gamma_{V_1} = \left\| \overline{D}_{T_{V_1}} T_{V_1} \right\|$$

dir.

(*) e itli i kullanılırsa; $\overline{D}_{T_{V_1}} T_{V_1} = D_{T_{V_1}} T_{V_1} + \sum_{i=1}^{n-k} \langle S_i(T_{V_1}), T_{V_1} \rangle N_i$ ifadesinin normu (V_1) in S^k

ya göre geodezik e rili idir.

$$\begin{aligned} \overline{D}_{T_{V_1}} T_{V_1} &= D_{T_{V_1}} T_{V_1} + \sum_{i=1}^{n-k} \langle S_i(T_{V_1}), T_{V_1} \rangle N_i \\ &= D_{T_{V_1}} T_{V_1} + \langle S_1(T_{V_1}), T_{V_1} \rangle N_1 + \langle S_2(T_{V_1}), T_{V_1} \rangle N_2 + \dots + \langle S_{n-k}(T_{V_1}), T_{V_1} \rangle N_{n-k} \\ &= D_{T_{V_1}} T_{V_1} + \underbrace{\langle S_1(T_{V_1}), T_{V_1} \rangle}_{-B_1(T_{V_1}, T_{V_1})} V_1 + \underbrace{\langle S_2(T_{V_1}), T_{V_1} \rangle}_{-B_2(T_{V_1}, T_{V_1})} V_1 + \dots + \underbrace{\langle S_{n-k}(T_{V_1}), T_{V_1} \rangle}_{-B_{n-k}(T_{V_1}, T_{V_1})} V_1 \\ &= D_{T_{V_1}} T_{V_1} - B_1(T_{V_1}, T_{V_1}) V_1 - B_2(T_{V_1}, T_{V_1}) V_1 - \dots - B_{n-k}(T_{V_1}, T_{V_1}) V_1 \end{aligned}$$

olur. E^n e göre bulunan $D_{T_{V_1}} T_{V_1}$ de eri yerine yazılırsa;

$$\begin{aligned}\bar{D}_{T_{V_1}} T_{V_1} &= -V_1 + \frac{k_2}{k_1} V_3 - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_1}, T_{V_1}) V_1 \\ &= \left(-\sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_1}, T_{V_1}) - 1\right) V_1 + \frac{k_2}{k_1} V_3\end{aligned}$$

bulunur ve norm alınırsa;

$$\gamma_{V_1} = \|\bar{D}_{T_{V_1}} T_{V_1}\| = \sqrt{1 + \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_1}, T_{V_1})^2 + \frac{k_2^2}{k_1^2}}$$

elde edilir.

4.2.2 (V_2) nin S^k ya göre geodezik e rili i

(V_2) nin birim hiperküreye göre geodezik e rili i γ_{V_2} olmak üzere;

$$\gamma_{V_2} = \|\bar{D}_{T_{V_2}} T_{V_2}\|$$

dir.

(*) e itli i kullanılırsa; $\bar{D}_{T_{V_2}} T_{V_2} = D_{T_{V_2}} T_{V_2} + \sum_{i=1}^{n-k} \langle S_i(T_{V_2}), T_{V_2} \rangle N_i$ ifadesinin normu (V_2) nin

S^{n-1} e göre geodezik e rili i dir.

$$\begin{aligned}\bar{D}_{T_{V_2}} T_{V_2} &= D_{T_{V_2}} T_{V_2} + \sum_{i=1}^{n-k} \langle S_i(T_{V_2}), T_{V_2} \rangle N_i \\ &= D_{T_{V_2}} T_{V_2} + \langle S_1(T_{V_2}), T_{V_2} \rangle N_1 + \langle S_2(T_{V_2}), T_{V_2} \rangle N_2 + \dots + \langle S_{n-k}(T_{V_2}), T_{V_2} \rangle N_{n-k} \\ &= D_{T_{V_2}} T_{V_2} + \underbrace{\langle S_1(T_{V_2}), T_{V_2} \rangle}_{-B_1(T_{V_2}, T_{V_2})} V_2 + \underbrace{\langle S_2(T_{V_2}), T_{V_2} \rangle}_{-B_2(T_{V_2}, T_{V_2})} V_2 + \dots + \underbrace{\langle S_{n-k}(T_{V_2}), T_{V_2} \rangle}_{-B_{n-k}(T_{V_2}, T_{V_2})} V_2 \\ &= D_{T_{V_2}} T_{V_2} - B_1(T_{V_2}, T_{V_2}) V_2 - B_2(T_{V_2}, T_{V_2}) V_2 - \dots - B_{n-k}(T_{V_2}, T_{V_2}) V_2\end{aligned}$$

$$= D_{T_{V_2}} T_{V_2} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_2}, T_{V_2}) V_2$$

olur. E^n e göre bulunan $D_{T_{V_2}} T_{V_2}$ de eri yerine yazılırsa;

$$x = -\frac{k_1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}}, \quad y = \frac{k_2}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}}$$

$$\begin{aligned} \bar{D}_{T_{V_2}} T_{V_2} &= \frac{1}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} \cdot (x'V_1 + (k_1x - k_2y)V_2 + y'V_3 + k_3yV_4) - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_2}, T_{V_2}) V_2 \\ &= \frac{x'}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} V_1 + \frac{k_1x - k_2y}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_2}, T_{V_2}) V_2 + \frac{y'}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} V_3 + \frac{k_3y}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} V_4 \end{aligned}$$

bulunur ve norm alınırsa;

$$\begin{aligned} \gamma_{V_2} &= \left\| \bar{D}_{T_{V_2}} T_{V_2} \right\| \\ &= \sqrt{\frac{x'^2 + y'^2 + k_3^2 y^2}{k_1^2 + k_2^2} + \frac{k_1x - k_2y}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_2}, T_{V_2})}^2 \end{aligned}$$

elde edilir.

4.2.3 (V_3) ün S^k ya göre geodezik e rili i

(V_3) ün birim hiperküreye göre geodezik e rili i γ_{V_3} olmak üzere;

$$\gamma_{V_3} = \left\| \bar{D}_{T_{V_3}} T_{V_3} \right\|$$

dir.

(*) e itli i kullanılırsa; $\bar{D}_{T_{V_3}} T_{V_3} = D_{T_{V_3}} T_{V_3} + \sum_{i=1}^{n-k} \langle S_i(T_{V_3}), T_{V_3} \rangle N_i$ ifadesinin normu (V_3) ün

S^k ya göre geodezik e rili i dir.

$$\begin{aligned}
\overline{D}_{T_{V_3}} T_{V_3} &= D_{T_{V_3}} T_{V_3} + \sum_{i=1}^{n-k} \langle S_i(T_{V_3}), T_{V_3} \rangle N_i \\
&= D_{T_{V_3}} T_{V_3} + \langle S_1(T_{V_3}), T_{V_3} \rangle N_1 + \langle S_2(T_{V_3}), T_{V_3} \rangle N_2 + \dots + \langle S_{n-k}(T_{V_3}), T_{V_3} \rangle N_{n-k} \\
&= D_{T_{V_3}} T_{V_3} + \underbrace{\langle S_1(T_{V_3}), T_{V_3} \rangle}_{-B_1(T_{V_3}, T_{V_3})} V_3 + \underbrace{\langle S_2(T_{V_3}), T_{V_3} \rangle}_{-B_2(T_{V_3}, T_{V_3})} V_3 + \dots + \underbrace{\langle S_{n-k}(T_{V_3}), T_{V_3} \rangle}_{-B_{n-k}(T_{V_3}, T_{V_3})} V_3 \\
&= D_{T_{V_3}} T_{V_3} - B_1(T_{V_3}, T_{V_3}) V_3 - B_2(T_{V_3}, T_{V_3}) V_3 - \dots - B_{n-k}(T_{V_3}, T_{V_3}) V_3 \\
&= D_{T_{V_3}} T_{V_3} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_3}, T_{V_3}) V_3
\end{aligned}$$

olur. E^n e göre bulunan $D_{T_{V_3}} T_{V_3}$ de eri yerine yazılırsa;

$$z = -\frac{k_2}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}}, \quad w = \frac{k_3}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}}$$

$$\begin{aligned}
\overline{D}_{T_{V_3}} T_{V_3} &= \frac{1}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} \cdot (-k_1 z V_1 + z' V_2 + (k_2 z - k_3 w) V_3 + w' V_4 + k_4 w V_5) - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_3}, T_{V_3}) V_3 \\
&= -\frac{k_1 z}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} V_1 + \frac{z'}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} V_2 + \frac{k_2 z - k_3 w}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} V_3 - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_3}, T_{V_3}) V_3 \\
&\quad + \frac{w'}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} V_4 + \frac{k_4 w}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} V_5
\end{aligned}$$

bulunur ve norm alınırsa;

$$\begin{aligned}
\gamma_{V_3} &= \left\| \overline{D}_{T_{V_3}} T_{V_3} \right\| \\
&= \sqrt{\frac{k_1^2 z^2 + z'^2 + w'^2 + k_4^2 w^2}{k_2^2 + k_3^2} + \frac{k_2 z - k_3 w}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_3}, T_{V_3})}^2
\end{aligned}$$

elde edilir.

4.2.4 (V_4) ün S^k ya göre geodezik e rili i

(V_4) ün birim hiperküreye göre geodezik e rili i γ_{V_4} olmak üzere;

$$\gamma_{V_4} = \left\| \overline{D}_{T_{V_4}} T_{V_4} \right\|$$

dir.

(*) e itli i kullanılırsa; $\overline{D}_{T_{V_4}} T_{V_4} = D_{T_{V_4}} T_{V_4} + \sum_{i=1}^{n-k} \langle S_i(T_{V_4}), T_{V_4} \rangle N_i$ ifadesinin normu (V_4) ün

S^k ya göre geodezik e rili i dir.

$$\begin{aligned} \overline{D}_{T_{V_4}} T_{V_4} &= D_{T_{V_4}} T_{V_4} + \sum_{i=1}^{n-k} \langle S_i(T_{V_4}), T_{V_4} \rangle N_i \\ &= D_{T_{V_4}} T_{V_4} + \langle S_1(T_{V_4}), T_{V_4} \rangle N_1 + \langle S_2(T_{V_4}), T_{V_4} \rangle N_2 + \dots + \langle S_{n-k}(T_{V_4}), T_{V_4} \rangle N_{n-k} \\ &= D_{T_{V_4}} T_{V_4} + \underbrace{\langle S_1(T_{V_4}), T_{V_4} \rangle}_{-B_1(T_{V_4}, T_{V_4})} V_4 + \underbrace{\langle S_2(T_{V_4}), T_{V_4} \rangle}_{-B_2(T_{V_4}, T_{V_4})} V_4 + \dots + \underbrace{\langle S_{n-k}(T_{V_4}), T_{V_4} \rangle}_{-B_{n-k}(T_{V_4}, T_{V_4})} V_4 \\ &= D_{T_{V_4}} T_{V_4} - B_1(T_{V_4}, T_{V_4}) V_4 - B_2(T_{V_4}, T_{V_4}) V_4 - \dots - B_{n-k}(T_{V_4}, T_{V_4}) V_4 \\ &= D_{T_{V_4}} T_{V_4} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_4}, T_{V_4}) V_4 \end{aligned}$$

olur. E^n e göre bulunan $D_{T_{V_4}} T_{V_4}$ de eri yerine yazılırsa;

$$f = -\frac{k_3}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}}, \quad g = \frac{k_4}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}}$$

$$\begin{aligned} \overline{D}_{T_{V_4}} T_{V_4} &= \frac{1}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} \cdot (-k_2 f V_2 + f V_3 + (k_3 f - k_4 g) V_4 + g V_5 + k_5 g V_6) - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_4}, T_{V_4}) V_4 \\ &= -\frac{k_2 f}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} V_2 + \frac{f'}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} V_3 + \frac{k_3 f - k_4 g}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_4}, T_{V_4}) V_4 \\ &\quad + \frac{g'}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} V_5 + \frac{k_5 g}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} V_6 \end{aligned}$$

bulunur ve norm alınırsa;

$$\begin{aligned}\gamma_{V_4} &= \left\| \overline{D}_{T_{V_4}} T_{V_4} \right\| \\ &= \sqrt{\frac{k_2^2 f^2 + f'^2 + g'^2 + k_5^2 g^2}{k_3^2 + k_4^2} + \frac{k_3 f - k_4 g}{\sqrt{k_3^2 + k_4^2}} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_4}, T_{V_4})}^2\end{aligned}$$

elde edilir.

⋮

4.2.k (V_k) nin S^k ya göre geodezik e rili i

(V_k) nin birim hiperküreye göre geodezik e rili i γ_{V_k} olmak üzere;

$$\gamma_{V_k} = \left\| \overline{D}_{T_{V_k}} T_{V_k} \right\|$$

dir.

(*) e itli i kullanılırsa; $\overline{D}_{T_{V_k}} T_{V_k} = D_{T_{V_k}} T_{V_k} + \sum_{i=1}^{n-k} \langle S_i(T_{V_k}), T_{V_k} \rangle N_i$ ifadesinin normu (V_k) nin

S^k ya göre geodezik e rili i dir.

$$\begin{aligned}\overline{D}_{T_{V_k}} T_{V_k} &= D_{T_{V_k}} T_{V_k} + \sum_{i=1}^{n-k} \langle S_i(T_{V_k}), T_{V_k} \rangle N_i \\ &= D_{T_{V_k}} T_{V_k} + \langle S_1(T_{V_k}), T_{V_k} \rangle N_1 + \langle S_2(T_{V_k}), T_{V_k} \rangle N_2 + \dots + \langle S_{n-k}(T_{V_k}), T_{V_k} \rangle N_{n-k} \\ &= D_{T_{V_k}} T_{V_k} + \underbrace{\langle S_1(T_{V_k}), T_{V_k} \rangle V_k}_{-B_1(T_{V_k}, T_{V_k})} + \underbrace{\langle S_2(T_{V_k}), T_{V_k} \rangle V_k}_{-B_2(T_{V_k}, T_{V_k})} + \dots + \underbrace{\langle S_{n-k}(T_{V_k}), T_{V_k} \rangle V_k}_{-B_{n-k}(T_{V_k}, T_{V_k})} \\ &= D_{T_{V_k}} T_{V_k} - B_1(T_{V_k}, T_{V_k}) V_k - B_2(T_{V_k}, T_{V_k}) V_k - \dots - B_{n-k}(T_{V_k}, T_{V_k}) V_k \\ &= D_{T_{V_k}} T_{V_k} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_k}, T_{V_k}) V_k\end{aligned}$$

olur. E^n e göre bulunan $D_{T_{V_k}} T_{V_k}$ de eri yerine yazılırsa;

$$\begin{aligned}\bar{D}_{T_{V_k}} T_{V_k} &= \frac{k_{k-2}}{k_{k-1}} V_{k-2} - V_k - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_k}, T_{V_k}) V_k \\ &= \frac{k_{k-2}}{k_{k-1}} V_{k-2} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_k}, T_{V_k}) + 1 V_k\end{aligned}$$

bulunur ve norm alınırsa;

$$\gamma_{V_k} = \|\bar{D}_{T_{V_k}} T_{V_k}\| = \sqrt{\frac{k_{k-2}^2}{k_{k-1}^2} + \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_k}, T_{V_k}) + 1}$$

elde edilir.

Sonuç 4.2 E^n in k -boyutlu altmanifoldu M üzerindeki Frenet vektör alanlarının küresel göstergelerinin S^k ya göre geodezik e rilikleri için genelleme yapılırsa, (V_j) nin geodezik e rili i γ_{V_j} ile ifade edilirse;

$$\lambda = -\frac{k_{j-1}}{\sqrt{k_{j-1}^2 + k_j^2}}, \quad \ell = \frac{k_j}{\sqrt{k_{j-1}^2 + k_j^2}} \quad \text{olmak üzere}$$

$j=1$ için

$$\gamma_{V_1} = \sqrt{1 + \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_1}, T_{V_1}) + \frac{k_2^2}{k_1^2}}$$

$j=2$ için

$$\gamma_{V_2} = \sqrt{\frac{\lambda'^2 + \ell^2 + k_3^2 \ell^2}{k_1^2 + k_2^2} + \frac{k_1 \lambda - k_2 \ell}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_2}, T_{V_2})}$$

$3 \leq j \leq k-2$ için

$$\gamma_{V_j} = \sqrt{\frac{k_{j-2}^2 \lambda^2 + \lambda'^2 + \ell'^2 + k_{j+1}^2 \ell^2}{k_{j-1}^2 + k_j^2} + \frac{k_{j-1} \lambda - k_j \ell}{\sqrt{k_{j-1}^2 + k_j^2}} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_j}, T_{V_j})}^2$$

$j = k-1$ için

$$\gamma_{V_{k-1}} = \sqrt{\frac{k_{k-3}^2 \lambda^2 + \lambda'^2 + \ell'^2}{k_{k-2}^2 + k_{k-1}^2} + \frac{k_{k-2} \lambda - k_{k-1} \ell}{\sqrt{k_{k-2}^2 + k_{k-1}^2}} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_{k-1}}, T_{V_{k-1}})}^2$$

$j = k$ için

$$\gamma_{V_k} = \sqrt{\frac{k_{k-2}^2}{k_{k-1}^2} + \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_k}, T_{V_k}) + 1}^2$$

olur.

spat: $j = 3$ için

$$\gamma_{V_3} = \sqrt{\frac{k_1^2 \lambda^2 + \lambda'^2 + \ell'^2 + k_4^2 \ell^2}{k_2^2 + k_3^2} + \frac{k_2 \lambda - k_3 \ell}{\sqrt{k_2^2 + k_3^2}} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_3}, T_{V_3})}^2$$

do rudur.

$j = p$ için do ru olsun.

$$\gamma_{V_p} = \sqrt{\frac{k_{p-2}^2 \lambda^2 + \lambda'^2 + \ell'^2 + k_{p+1}^2 \ell^2}{k_{p-1}^2 + k_p^2} + \frac{k_{p-1} \lambda - k_p \ell}{\sqrt{k_{p-1}^2 + k_p^2}} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_p}, T_{V_p})}^2$$

olur.

$j = p+1$ için do ru mudur?

$$\gamma_{V_{p+1}} = \sqrt{\frac{k_{p-1}^2 \lambda^2 + \lambda'^2 + \ell'^2 + k_{p+2}^2 \ell^2}{k_p^2 + k_{p+1}^2} + \frac{k_p \lambda - k_{p+1} \ell}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_{p+1}}, T_{V_{p+1}})}^2}$$

bulunmalıdır.

(V_{p+1}) in birim hiperküreye göre geodezik e rili i $\gamma_{V_{p+1}}$ olmak üzere;

$$\gamma_{V_{p+1}} = \left\| \overline{D}_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} \right\|$$

dir.

(*) e itli i kullanılırsa; $\overline{D}_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} = D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} + \sum_{i=1}^{n-k} \langle S_i(T_{V_{p+1}}), T_{V_{p+1}} \rangle N_i$ ifadesinin normu

(V_{p+1}) in S^k ya göre geodezik e rili idir.

$$\begin{aligned} \overline{D}_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} &= D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} + \sum_{i=1}^{n-k} \langle S_i(T_{V_{p+1}}), T_{V_{p+1}} \rangle N_i \\ &= D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} + \langle S_1(T_{V_{p+1}}), T_{V_{p+1}} \rangle N_1 + \langle S_2(T_{V_{p+1}}), T_{V_{p+1}} \rangle N_2 + \dots + \langle S_{n-k}(T_{V_{p+1}}), T_{V_{p+1}} \rangle N_{n-k} \\ &= D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} + \underbrace{\langle S_1(T_{V_{p+1}}), T_{V_{p+1}} \rangle}_{-B_1(T_{V_{p+1}}, T_{V_{p+1}})} V_{p+1} + \underbrace{\langle S_2(T_{V_{p+1}}), T_{V_{p+1}} \rangle}_{-B_2(T_{V_{p+1}}, T_{V_{p+1}})} V_{p+1} + \dots + \underbrace{\langle S_{n-k}(T_{V_{p+1}}), T_{V_{p+1}} \rangle}_{-B_{n-k}(T_{V_{p+1}}, T_{V_{p+1}})} V_{p+1} \\ &= D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} - B_1(T_{V_{p+1}}, T_{V_{p+1}}) V_{p+1} - B_2(T_{V_{p+1}}, T_{V_{p+1}}) V_{p+1} - \dots - B_{n-k}(T_{V_{p+1}}, T_{V_{p+1}}) V_{p+1} \\ &= D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_{p+1}}, T_{V_{p+1}}) V_{p+1} \end{aligned}$$

olur. E^n e göre bulunan $D_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}}$ de eri yerine yazılırsa;

$$\lambda = -\frac{k_p}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}}, \quad \ell = \frac{k_{p+1}}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}}$$

$$\begin{aligned} \overline{D}_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} &= \frac{1}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} \cdot \left(-k_{p-1} \lambda V_{p-1} + \lambda' V_p + (k_p \lambda - k_{p+1} \ell) V_{p+1} + \ell' V_{p+2} + k_{p+2} \ell V_{p+3} \right) \\ &\quad - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_{p+1}}, T_{V_{p+1}}) V_{p+1} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= -\frac{k_{p-1}\lambda}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}}V_{p-1} + \frac{\lambda'}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}}V_p + \frac{k_p\lambda - k_{p+1}\ell}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_{p+1}}, T_{V_{p+1}}) V_{p+1} \\
&\quad + \frac{\ell'}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}}V_{p+2} + \frac{k_{p+2}\ell}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}}V_{p+3}
\end{aligned}$$

bulunur ve norm alınırsa;

$$\begin{aligned}
\gamma_{V_{p+1}} &= \left\| \overline{D}_{T_{V_{p+1}}} T_{V_{p+1}} \right\| \\
&= \sqrt{\frac{k_{p-1}^2 \lambda^2 + \lambda'^2 + \ell'^2 + k_{p+2}^2 \ell^2}{k_p^2 + k_{p+1}^2} + \frac{k_p \lambda - k_{p+1} \ell}{\sqrt{k_p^2 + k_{p+1}^2}} - \sum_{i=1}^{n-k} B_i(T_{V_{p+1}}, T_{V_{p+1}})}^2}
\end{aligned}$$

elde edilir ve $j = p+1$ için de do rudur.